

HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

**Nuori Kulttuuri Itä-Suomen alueella –
nuorten ja ohjaajien kokemuksia tapahtumasta ja
sen merkityksestä**

Camilla Metsäranta

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma (210 op)

marraskuu / 2016

www.humak.fi

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Camilla Metsäranta	Sivumäärä 48 ja 4 liitesivua
Työn nimi Nuori Kulttuuri Itä-Suomen alueella – nuorten ja ohjaajien kokemuksia tapahtumasta ja sen merkityksestä	
Ohjaava opettaja Anita Saaranen-Kauppinen	
Työn tilaaja ja työelämäohjaaja Itä-Suomen aluehallintovirasto, Kirsi Kohonen	
Tiivistelmä <p>Opinnäytetyön tilaajana toimii Itä-Suomen aluehallintovirasto. Opinnäytetyöni tarkastelee Itä-Suomen Nuori Kulttuuri -aluetapahtumiin vuonna 2016 osallistuneiden nuorisoteatteriryhmien ohjaajien sekä nuorten kokemuksia alueellisesta toiminnasta. Opinnäytetyöni tuotos on koonti nuorten ryhmähaastatteluista sekä toiminnan ohjaajien kyselyn tuloksista.</p> <p>Opinnäytetyön toteutusta ohjaava pääkysymys oli selvittää millainen merkitys Nuori Kulttuuri -toiminnalla on nuorille ja toiminnan ohjaajille. Alakysymyksinä oli arvioida millainen merkitys teatterin tekemisellä on nuorille, kuinka Nuori Kulttuuri -toiminta tukee nuorten kulttuurista harrastamista sekä miten Nuori Kulttuuri -toimintaa voisi alueellisesti kehittää.</p> <p>Opinnäytetyön tulosten perusteella Nuori Kulttuuri -toiminta sekä kulttuurin harrastaminen koettiin erityisen merkittäväksi nuorten elämässä. Ryhmähaastatteluihin osallistuneet nuoret sekä kyselyyn vastanneet ohjaajat pitivät Nuori Kulttuuri -toiminnan nuorten kasvua tukevana sekä innostavana toimintana.</p> <p>Opinnäytetyön tuloksia hyödynnetään tulevien Itä-Suomen Nuori Kulttuuri -aluetapahtumien suunnittelussa ja toteutuksessa.</p>	
Asiasanat Nuorisotyö, kulttuurinen nuorisotyö, merkittävyys	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES
Degree Programme in Civic Activities and Youth Work

ABSTRACT

Author Camilla Metsäranta	Number of Pages 48 and 4 pages of attachments
Title Young Culture in Eeastern Finland – Experiences of young people and instructors of the events and their significance	
Supervisor Anita Saaranen-Kauppinen	
Subscriber and Mentor Regional State Administrative Agencies for Eastern Finland, Kirsi Kohonen	
Abstract <p>This thesis is made in co-operation with the Regional State Administrative Agencies for Eastern Finland. This thesis examines the experiences of youth theatre group instructors' and young people in Eastern Finland Youth Culture regional events in 2016. The output of my thesis is a composite of young people's interviews and of the instructors query results.</p> <p>The main question of this study was to find out what the Young Culture operations mean to youth and instructors. Sub-questions were to evaluate what the theater means to young people, how the Youth Culture action supports youth cultural activity as well as how the Young Culture activities on a regional basis could be developed.</p> <p>Based on the results of the thesis the Young Culture operations and cultural activity was seen as particularly significant in young people's lives. The instructors and young people who participated in interviews saw the Youth Culture activities as supporting the growth of young people and as inspiring activity.</p> <p>The results of the thesis are utilized in planning and implementation in Eastern Finland Youth Culture regional events in the future.</p>	
Keywords Youth work, cultural youth work, significance of activity	

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	5
2 OPINNÄYTETYÖN TOIMINTAYMPÄRISTÖ	6
2.1 Tausta ja tarve	6
2.2 Tilaaaja (Itä-Suomen aluehallintovirasto)	8
3 KULTTUURINEN NUORISOTYÖ	9
3.2 Kulttuuri nuorisotyössä	10
3.1 Kulttuurinen osallisuus	11
4 NUORI KULTTUURI	13
4.1 Tapahtuman historiaa	15
4.2 Teatris 2016 – Itä-Suomen aluetapahtumat	18
4.3 Teatris 2016 – Valtakunnallinen tapahtuma	19
5 TOTEUTUS	20
5.1 Ryhmähaastattelu	21
5.2 Kysely	24
5.3 Aineiston analyysi	27
6 TULOKSET	29
6.1 Tapauskuvaukset 1 – Pohjois-Savo	29
6.2 Tapauskuvaukset 2 – Etelä-Savo	32
6.3 Ohjaajien Webropol-kysely	36
7 POHDINTA	40
7.1 Tulosten yhteenveto	40
7.2 Kehittämissuhteet	41
7.3 Pohdintaa	44
LÄHTEET	47
LIITTEET	49

1 JOHDANTO

Opinnäytetyöni tarkastelee Nuori Kulttuuri -aluetapahtumiin vuonna 2016 osallistuneiden nuorisoteatteriryhmien ohjaajien sekä nuorten kokemuksia alueellisesta toiminnasta. Nuori Kulttuuri on kulttuurisen nuorisotyön muoto, jolla pyritään rohkaisemaan ja kannustamaan nuoria kulttuurisiin harrastuksiin. (Nuori Kulttuuri 2016a). Opinnäytetyön tilaajana toimii Itä-Suomen aluehallintovirasto, jossa suoritin harjoittelun kevään ja kesän 2016 aikana. Harjoittelun yhteydessä ryhdyin työstämään Itä-Suomen aluehallintoviraston tilaamaa opinnäytetyötä, mikä sai alkunsa tilaajan tarpeesta tarkastella alueellista Nuori Kulttuuri -toimintaa. Tilaajan toiveena on saada tietoa rahoittajana, mikä merkitys alueellisella Nuori Kulttuuri -toiminnalla on nuorille. Opinnäytetyön aiheen valintaan vaikutti myös oma mielenkiintoni kulttuurista nuorisotyötä kohtaan.

Opinnäytetyön tavoitteena on kartoittaa alueellisen Nuori Kulttuuri -toiminnan merkityksellisyyttä ja pohtia kuinka toimintaa voisi alueellisesti kehittää, jotta se tukisi ja vahvistaisi nuorten kulttuurista harrastamista. Opinnäytetyö on selvitys Nuori Kulttuuri -aluetapahtumiin osallistuneiden nuorten sekä ohjaajien ajatuksista toiminnan merkittävydestä sekä kehitysideoista. Valmiin opinnäytetyön avulla pyritään kehittämään tulevaisuuden kulttuurisen nuorisotyön alueellisia tapahtumia. Laadullisessa tutkimuksessa olen käyttänyt tutkimusmenetelminä ryhmähaastattelua sekä kyselyä hyödyntäen Webropol-työkalua. Näiden menetelmien lisäksi olen havainnoinut toimintaa kevään 2016 aikana kolmessa Itä-Suomen aluetapahtumassa sekä valtakunnallisessa Nuori Kulttuuri Teatris -tapahtumassa Vaasassa. Näin ollen olen päässyt tarkastelemaan toimintaa useasta eri näkökulmasta niin kulttuurin kokijana, tutkijana sekä työntekijänä tapahtumissa.

2 OPINNÄYTETYÖN TOIMINTAYMPÄRISTÖ

2.1 Tausta ja tarve

Opinnäytetyöni on hyvin ajankohtainen, sillä Nuori Kulttuuri -toiminta elää muutosten aikaa. Nuori Kulttuuri -säätiö on yksi kolmestatoista palvelu- ja kehittämiskeskuksista, jotka poistuvat vuoden 2017 alussa ilmestyvän uuden nuorisolain myötä. Uusi nuorisolaki käynnistää uusia nuorisoalan osaamiskeskuksia, joita rahoitetaan valtionavustuksilla. Kulttuurinen nuorisotyö on tärkeä nuorisotyön muoto, jonka koetaan tarvitsevan oman osaamiskeskuksensa jatkossakin. Näin ollen on tärkeää selvittää alueellisesti, mikä toiminnan merkitys on nuorille, jotta toiminta jatkossakin tukisi ja vahvistaisi nuorten kulttuurista harrastamista. (Kohonen, 2016.)

Tilaaajan mielestä alueelliset Nuori Kulttuuri -tapahtumat tarvitsivat selvitystä, kuinka kulttuurista nuorisotyötä tulisi edistää sekä kuinka tapahtumia tulisi jatkossa järjestää. Tältä pohjalta lähdimme tilaaajan kanssa pohtimaan lähtökohtia opinnäytetyön tutkimuskysymykselle. Päätökseen tutkimuskysymyksen valinnasta vaikutti huomattavasti keskustelut Nuori Kulttuuri -säätiön vt. toiminnanjohtajan Sari Rehèlin sekä opetus- ja kulttuuriministeriön nuoriso- ja liikuntapolitiikan osaston ylitarkastaja Emma Kuusen kanssa. Rehèlin kanssa olin sopinut haastattelun Nuori Kulttuuri -säätiön tiloihin Helsinkiin kesäkuun 2016 lopussa. Haastattelun tarkoituksena oli saada ajankohtaista tietoa Nuori Kulttuuri -toiminnasta opinnäytetyöni tietoperustaa varten. Haastattelu kesti 1,5 tuntia, jonka ennalta sovitusti äänitin. Litteroituna tekstinä sivuja kertyi yhteensä 17 (fontti: Calibri, Koko: 11). Säätiön toiveena oli enemmänkin hallinnollisten asioiden kehittäminen, eikä niinkään nuorten äänen tuominen esiin. Pysin kuitenkin seuraamaan tilaaajan toivetta ja soitin vielä puhelinhaastattelun opetus- ja kulttuuriministeriöön Emma Kuuselle. Puhelinhaastattelussa selvisi, että opetus- ja kulttuuriministeriö oli kiinnostunut nuorten näkökulmasta siitä mitä he haluavat kulttuurisen nuorisotyön olevan tällä hetkellä. Kuusen puhelinhaastattelun jälkeen tärkeimmäksi tutkimuskysymykseksi muodostuikin, mikä on Nuori Kulttuuri -toiminnan merkitys nuorille ja toiminnan ohjaajille.

”Itse rakenteita me ei voida pelastaa, mutta niihin voidaan vaikuttaa nuorten näkemysten kautta” (Kohonen 2016).

Nuori Kulttuuri -toimintaa on tutkittu mielestäni monipuolisesti vuosien saatossa. Yksi merkittävimmistä on Reetta Pihlajavirran pro gradu -tutkielma kansantieteen Nuorison taidetapahtumien vaikutuksista suomalaisten yleiseen käsitykseen taiteesta ja taiteen historiasta. Pihlajavirran pro gradussa syvennytään Nuorison taidetapahtumien ja Nuori Kulttuurin historiaan vuosina 1970–2010. Tästä tutkimuksesta koottua julkaisua Pyörivään pyörään ei musta korppi pesäänsä tee! olen hyödyntänyt historiaa käsittelevässä luvussa 4.1.

Tuorein tutkimus Nuori Kulttuuri -toiminnasta esitetään vuonna 2016 Nuorisotutkimusverkoston julkaisemassa julkaisussa Suuntaviivoja nuorisotoimialan määrittelyyn ja arviointiin. Julkaisussa tarkastellaan tapaustutkimuksellista arviointiprosessia, jossa deliberatiivisen keskustelupäivämenetelmän keinoin toteutetaan arviointiprosessi. Tämän menetelmän keinoin prosessi tuotti tietoa siitä, miten arviointiin osallistuneet nuoret, päättäjät ja sidosryhmät kertoivat Nuori Kulttuuri -säätiön toiminnan vahvuuksista ja kehittämisen kohteista. Julkaisussa kuvataan arviointiprosessin tuloksia ja tarkastellaan mitä arviointiin osallistuneiden nuorten ja aikuisten esille nostot kertovat kulttuurisen nuorisotyön arvosta ja laadusta. Julkaisusta ilmeni, että Nuori Kulttuuri -säätiö on kerännyt vuosittain palautetta tapahtumiin osallistuneilta nuorilta, ja että palaute on ollut pääsääntöisesti kiitettävää. (Gretschel 2016, 49–50.) Nuori Kulttuuri -toiminta oli saanut tutkimuksessa nuoret vakuuttumaan siitä, että toiminta tarjoaa nuorille hyvät mahdollisuudet tutustua ja kokeilla erilaisia taiteen lajeja. Yleisesti tutkimuksessa oli nostettu esille se, ettei toiminta perustu kilpailulle. Päättäjät ja sidosryhmien edustajat olivat huolissaan siitä, tavoittaako toiminta nuoret, jotka oikeasti tarvitsevat Nuori Kulttuuri -toimintaa. (tm. 56–57.) Julkaisusta nousi hyvin paljon hyödyllistä ja ennen kaikkea ajankohtaista tietoa Nuori Kulttuuri -toiminnasta. Tutkimusta olen hyödyntänyt tietoperustan kasvattamiseen.

Opinnäytetyöni keskittyy alueelliseen Nuori Kulttuuri -toimintaan Itä-Suomessa. Nuori Kulttuuri -toiminnasta en ole löytänyt vain yhteen maakuntaan keskittyvää tutkimusta, jonka vuoksi opinnäytetyöni on ainutlaatuinen Itä-Suomen alueen Nuori Kulttuuri -toiminnan suunnittelijoille ja toteuttajille. Selvitystyön avulla tilaaja saa ajankohtaista tietoa kentältä siitä, kuinka Nuori Kulttuuri -toiminta koetaan tällä hetkellä Itä-Suomen alueella tapahtumiin osallistuneiden nuorten ja ohjaajien näkökulmasta.

2.2 Tilaaja (Itä-Suomen aluehallintovirasto)

Itä-Suomen aluehallintovirasto AVI, hoitaa muiden toimialueiden kanssa Suomen lainsäädännön toimeenpano-, ohjaus- ja valvontatehtäviä. Aluehallintovirastot perustettiin 1.1.2010 elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kanssa, jolloin virastot korvasivat aikaisemmat lääninhallitukset. Aluehallintovirasto toimii yhteistyössä kuntien kanssa ja sen alaisuudessa toimivat maistraatit. Aluehallintovirastoja on yhteensä seitsemän: Etelä-Suomen aluehallintovirasto, Itä-Suomen aluehallintovirasto, Lapin aluehallintovirasto, Lounais-Suomen aluehallintovirasto, Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto, Pohjois-Suomen aluehallintovirasto sekä Ahvenanmaan valtionvirasto. Itä-Suomen Aluehallintoviraston kuuluvat Etelä-Savo, Pohjois-Savo sekä Pohjois-Karjala päätoimipaikkanaan Mikkeli. Muita toimipaikkoja Itä-Suomen aluehallintovirastolla on Kuopiossa ja Joensuussa. Itä-Suomen aluehallintovirastossa työskentelee yhteensä noin 160 virkamiestä ja noin 20 aluehallintovirastojen hallinto- ja kehittämisspalveluiden virkamiestä. Kuopiossa heitä työskentelee noin 70. Itä-Suomen aluehallintovirastolla on viisi arvoa; yhteiskunnallinen vaikuttavuus, oikeudenmukaisuus, hyvinvoiva henkilöstö, laatu ja asiantuntemus sekä yhteisöllisyys. (Itä-Suomen aluehallintovirasto 2016; 2015.)

Aluehallintovirastolle kuuluvat tehtävät ovat pääosin alueellisia, mikä tarkoittaa, että kukin AVI hoitaa tehtävät oman toimialueensa osalta. Viraston tehtävät ja toiminnat ovat aina kytköksissä voimassa olevaan hallitusohjelmaan. Aluehallintoviraston toiminta jakautuu seuraaviin vastuualueisiin: opetus- ja kulttuuritoimi, pelastustoimi ja varautuminen, peruspalvelut, oikeusturva ja luvat, työsuojelu sekä ympäristöluvut. (Aluehallintovirasto 2016.) Tarkasteltaessa tarkemmin opetus- ja kulttuuritoimen toimintaa selviää, että se sisältää opetuksen, varhaiskasvatuksen sekä kirjasto-, liikunta- ja nuorisotoimen tehtäviä. Aluehallintoviraston nuorisotoimen keskeisiä tehtäviä ovat nuorten kasvun ja itsenäistymisen tukeminen, nuorten aktiivisen kansalaisuuden edistäminen, nuorten sosiaalinen vahvistaminen sekä kasvu ja elinolosuhteiden arviointi ja kehittäminen alueellisella tasolla. Nuorisotoimen työ sisältää lapsi- ja nuorisopolitiikan alueellista koordinaatiota, nuorisotyön eri toimialojen kehittämistä, arviointia ja tukemista, koulutuksia ja kansainvälistä yhteistyötä. (Aluehallintovirasto 2016.) Aluehallintovirasto kytkeytyy Nuori Kulttuuriin siten, että yhtenä aluehallintoviraston nuorisotoimen tehtävänä on tukea Nuori Kulttuuri -aluetapahtumia taloudellisesti ja

mahdollisesti osallistua maakunnissa tapahtumien suunnitteluun ja ohjausryhmätyöskentelyyn (Gretschel, Junntila-Vitikka & Puuronen 2016, 51).

3 KULTTUURINEN NUORISOTYÖ

Nuorisolain tavoitteena on muun muassa tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä sekä edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta (Nuorisolaki 72/2006, § 1). Aktiivinen kansalaisuus ei kuitenkaan synny itsestään, vaan se edellyttää kasvuolosuhteita, jossa vahvistuvat rohkeus, itseluottamus, luovuus ja varmuus siitä, että ihminen voi vaikuttaa omaan ympäristöönsä ja yhteisöön jossa elää. Kulttuurisen nuorisotyön kasvatuksellinen työote ja osallistavat menetelmät ovat osoittautuneet hyviksi työvälineiksi nuorten kasvun tukemiseen aktiivisiksi kansalaisiksi (Anttila, Haapanen, Myyrä, Mönttinen & Parviainen 2012, 4).

Kulttuurisen nuorisotyön perustehtävänä on kehittää nuorten ilmaisutaitoja luomalla kulttuurisia ja henkisiä tukirakenteita sekä yhteisöllisiä onnistuneita kokemuksia (Ruotsalainen 2014, 173). Nuorisolain 7 §:ssä on määritelty kulttuurinen nuorisotoiminta kuntien nuorisotyön tavoitteelliseksi peruspalveluksi. Vastuu toiminnan tukemisesta on siten kunnilla (Walldén 2009, 119). Kulttuurista nuorisotyötä sanan varsinaisessa merkityksessä toteutetaan kunnissa, järjestöissä, yhdistyksissä sekä nuorten vapaissa ja epämuodollisissa yhteisöissä. Kulttuurisesta nuorisotyöstä on käytetty termejä taidekasvatuksen kautta tapahtuva nuorisotyö ja sosiaalinen kulttuurityö. Yksiselitteistä määritelmää ei kulttuurisen nuorisotyön käsitteeseen ole, sillä sen jäsentäminen osaksi nuorisotyön kokonaisuutta on vaikeaa. Lasse Siurala (2001) on kuitenkin yleismääritellyt kulttuurisen nuorisotyön olevan kasvun tukemista aktiiviseksi kansalaiseksi, jolla tarkoitetaan prosessia, jossa nuori rakentaa itselleen identiteettiä, kokeilee ja ilmaisee sitä (Ruotsalainen 2014, 171).

3.2 Kulttuuri nuorisotyössä

Kulttuuri on ollut nuorisotyössä mukana alusta alkaen niin järjestökentällä kuin kunnallisessakin nuorisotyössä. Erilaiset toiminnot kuten kuorot, kerhot sekä näytelmä- ja tanssiryhmät ovat mahdollistaneet nuorille kulttuurisia kokemuksia. Nämä kulttuuriset kokemukset antavat nuorille tilaisuuden luoda uusia kontakteja samalla oppien jotain uutta. Avainasemassa kulttuurisessa nuorisotyössä onkin yhteisöllisyyden kasvu sekä ihmisen luovuuden kehittyminen. Kulttuuri ja taide voivat olla myös apuvälineitä, jolla elämää hallitaan. Nuorisotyön eri osa-alueissa käytetään huomaamattakin kulttuurisia menetelmiä. Esimerkiksi nuorisotaloilla, eri nuorisoalan hankkeissa ja monikulttuurisessa työssä käytetään tanssin, musiikin, teatterin välineitä kasvun ja elämänhallinnan vahvistamiseksi. (Heikkinen 2009, 39.)

Nuorisotyöllisenä menetelmänä kulttuurinen toiminta antaa moninaisen keinon nuorisotyöhön. Taiteellinen toiminta itsessään antaa nuorelle mahdollisuuden rajojen kokeilemiselle ja testaamiselle (Anttila 2012, 11). Kulttuuri ja kulttuurin tekemisen luovat prosessit kuvaavat hyvin ihmisyyden ja yhteiskunnan näkökulmaa. Taiteen tekijän omat ajatukset sen hetkiseen elämäntilanteeseen, yhteiskuntaan, tulevaisuuteen, koulutukseen, työelämään tai vaikkapa nuorena olemiseen määrittelevät yksilön tarpeen ja motivaation taiteen toteuttamiselle. Kulttuurin tekeminen antaa mahdollisuuden käsitellä juuri niitä aiheita, jotka tekijälle itselle ovat tärkeitä. Näin ollen kulttuurisen nuorisotyön tulisi entistäkin enemmän panostaa olemaan mahdollistajan roolissa ja toimia tukemalla nuoria heidän kasvussaan, ilmaisussaan ja taiteilijana olemisessaan. Nuorille tulisi antaa mahdollisuus luoda omia käsikirjoituksia, tulkintoja ja koreografioita sekä laulujen sanoituksia. Nämä ovat nuorille välineitä, joilla he voivat vaikuttaa yhteiskuntaan. (Sirviö 2014, 57.)

Niin kuin kolmannessa pääluvussa kerrotaan, niin kulttuurinen nuorisotyö käsitteenä ei ole määritelmänä yksiselitteinen. Kulttuurinen nuorisotyö onkin joutunut kamppailemaan asemastaan, sillä se on usein nähty vain yhtenä työvälineenä esimerkiksi sosiaalisessa nuorisotyössä (Heikkinen 2009, 39). Sosiaalikasvattaja, draamapedagogi ja myös minun entinen lehtori Johanna Tuliainen on pohtinut kulttuurisen nuorisotyön määrittelyn ongelmallisuutta vuonna 2006 julkaistussa pro gradu -tutkielmassaan; Käytännön työntekijöiden käsityksiä kulttuurisesta nuorisotyöstä.

Tutkielman lähtökohtana oli kulttuurisen nuorisotyön määrittelemine hyödyntäen 93 nuoriso-ohjaajan, nuorisosihteerin ja nuorisotoimenjohtajan haastattelu- ja kyselyaineistoa. Nuorisoalan toimijoiden käsityksen mukaan kulttuurinen nuorisotyö on toimintamuoto, joka rakentuu taide- ja kulttuurikasvatuksellisesta sisällöstä demokratiakasvatuksen oppimisympäristössä, nuorisotyön retorista jarruttamista sekä valtauttavaa oppimista. Tärkeimpiä tavoitteita nuorisoalan toimijoiden mukaan ovat kokemusten tuottaminen, voimaannuttaminen, yhteiskunnallisen toimijuuden mahdollistaminen, nuorisotyön sisällön ja muotojen kehittäminen, eettismoraalinen kasvatusta sekä kansalaiseksi kasvamisen tukeminen. Tutkielman tuloksissa ilmeni myös, että nuorisoalan toimijoiden käsitysten mukaan kulttuurisen nuorisotyön yhteiskunnallinen merkitys rakentuu kasvattamalla nuorista demokraattisesti päteviä yksilöitä, nuoria kulttuuriin sosiaalistamalla sekä pitämällä nuoret tavoitteellisesti kasvatusta piirissä. Tutkielman tuloksiin perustuen muodostettiin kulttuurisen nuorisotyön kehittämissuunnitelma, jossa toimijoina ovat kulttuurisen nuorisotyön kansallinen verkosto sekä koordinaattori. (Tuliainen 2006, 2.)

Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskus päätyi kulttuurisen nuorisotyön määrittelyssä lähes samankaltaiseen johtopäätökseen Tuliainen kanssa. Nuorisoasiainkeskuksen työryhmä määrittelee kulttuurisen nuorisotyön vahvistavan nuorten ilmaisutaitoja ja luovaa osaamista. Se on osallistumista tukevaa, omaehtoista sekä nuorten kasvua ja oppimista edistävää toimintaa, jossa nuoret toimivat ensisijaisesti subjektina. Osallisuus ja vuorovaikutus ovat vahvasti läsnä kulttuurisessa nuorisotyössä. (Anttila 2012, 7.) Seuraavassa alaluvussa käsittelemme osallisuutta kulttuurisessa nuorisotyössä

3.1 Kulttuurinen osallisuus

Lähden avaamaan kulttuurista osallisuutta määrittelemällä keskeiset käsitteet osallisuus sekä arkipäivän sosiaalisen toiminnan välineen sosiokulttuurisen innostamisen.

Osallisuus on monitasoinen ja monisyinen kuulumisen, tuntemisen ja tekemisen kokonaisuus. Osallisuudessa keskeistä on luottamus, kuulluksi tuleminen sekä sitoutuminen. Osallisuus voi olla yksilöllinen tunne tai kokemus kuulumisesta yhteisöön ja yhteiskuntaan. Omassa elämässä osallisuus koostuu voimaantumisesta, identiteetis-

tä ja elämänhallintavalmiuksista. Osallisuus ja osallisuuden kokemukset ovat aina kytköksissä osallistujan ihmiskäsitykseen ja henkilökohtaiseen elämismaailmaan. Olennaista on sitoutuminen, omaehtoinen toiminta ja halu vaikuttaa omaa elämää koskevien asioiden toimintaan esimerkiksi käyttämällä äänioikeuttaan. Osallisuus ympäröivässä yhteisöissä tarkoittaa kiinnittymisestä esimerkiksi ympäristöön, yhteisöistä, yhteenkuuluvuuden tunteen syntyisestä tai oikeudenmukaisuudesta. Osallisuuden tunne syntyy muun muassa työn, harrastusten, kansalaisjärjestötoiminnan tai muun vaikuttamisen kautta. (Särkelä-Kukko & Rouvinen-Wilenius 2014, 9.)

Sosiokulttuurinen innostaminen on osallistumista ja innostamista ihmisiä toimimaan oman elämänsä laadun parantamiseksi. Oleellista kuitenkin on, että innostaminen perustuu aina osallistavaan pedagogiikkaan. Innostamisessa käytetyt menetelmät lisäävät ihmisten välistä vuorovaikutusta. Sosiokulttuurisen innostamisen rakenteissa on kolme ulottuvuutta: pedagoginen, jonka tavoitteena on persoonan kehitys, asenteiden muutos, kriittisen ajattelun kehittyminen ja oman vastuun tiedostamista. Sosiaalinen ulottuvuus puolestaan keskittyy ryhmään ja yhteisöön, tavoitteena yhteisön laadullinen muutos. Kolmantena ulottuvuutena pidetään kulttuurista toimintaa. Kulttuurisen toiminnan tavoitteena on erityisesti ihmisen luovuuden ja monipuolisen ilmaisun kehittyminen. Näiden kolmen ulottuvuuden avulla pyritään sekä ihmisten yhteisölliseen sitoutumiseen, että heidän persoonallisten arvojen kehittymiseen. (Kurki 2008, 108.)

Kulttuurisessa nuorisotyössä osallisuus ja vaikuttaminen mahdollistetaan kasvatuksellisen työtteen ja osallistavien menetelmien avulla. Työmenetelmä lähtee ajatuksesta yhteisöstä, johon yksilön on helppo osallistua perustuen yhteiseen orientaatioon toiminnan sisällöstä. Nuoren kohdalla pyritään tukemaan kasvua, johon kuuluu vuorovaikutus ryhmän jäsenenä sekä onnistumisen kokemuksen ja taiteellisen ilmaisun kehittyminen. Nuorten ryhmissä korostuu turvallisen yhteisön syntyminen, arvostava vuorovaikutus sekä nuorten osallisuus toimintaan kuuluvaan päätöksentekoon. Kulttuurisessa nuorisotyössä useimmat työmenetelmät perustuvatkin lähtökohteisesti nuorten osallisuuden varaan, jolloin työmuodon vahvuutena koetaan nuorten harrastajien vapaaehtoinen voimakas sitoutuminen toimintaan. (Anttila 2012, 12–13.)

4 NUORI KULTTUURI

Kulttuurinen nuorisotyö on määritelty nuorisolain mukaan kuntien nuorisotyön tavoitteelliseksi palveluksi. Vastuu toiminnan tukemisesta onkin näin ollen kunnilla. Opetus- ja kulttuuriministeriö tukee tätä toimintaa nuorisotyön palvelu- ja kehittämiskeskusena toimivan Nuori Kulttuuri -säätiön kautta. (Walldén 2009, 119.) Rahoitus on peräisin Veikkausvoittovaroista. Säätiön perustehtävän, tapahtumien järjestämisen, lisäksi pyritään suunnittelemaan ja toteuttamaan koulutuksia ja seminaareja nuorisotyön ammattilaisille ja vapaaehtoisille sekä samalla kehittää jo olemassa olevaa työtä. (Mäenpää 2014, 12.) Nuori Kulttuuri on nuorten omaehtoista taiteen tekemistä tukeva organisaatio, joka tekee uutta ja kokeilevaa kulttuuria tarjoten alueellisesti ja valtakunnallisesti jokavuotisia tapahtumia. Toiminta tukee ja kannustaa lasten ja nuorten monipuolista harrastamista kulttuurin eri aloilta. Nuori Kulttuuri on kulttuurisen nuorisotyön muoto, jolla pyritään rohkaisemaan ja kannustamaan nuoria kulttuuriin harrastuksiin riippumatta asuinpaikasta, koulutuksesta, etnisestä, kielellisestä tai sosioekonomisista taustoista. (Aluehallintovirasto 2016.)

Nuori Kulttuuri -toiminnan ajatuksena on kannustaa ja tukea nuorten monipuolista harrastamista kulttuurin eri aloilla. Toiminnalle on asetettu arvot, jossa jokaisella nuorella tulisi olla oikeus kulttuuriseen ja taiteelliseen harrastukseen, jossa hän saa tukea ja kannustusta nuorisotyön ja taiteen ammattilaisilta sekä vertaisryhmältään, kohdaten myös muita saman taiteen alan harrastajia. (Kareinen 2009, 3). Nuori Kulttuuri -säätiön tärkeimmät arvot ovat kuitenkin: nuoret ensin, kulttuuri sitten ja säätiö niitä molempia palvelemissa (Mäenpää 2014, 13).

2000-luvulla valmistunut Nuori Kulttuuri -strategia 2011–2020 linjaa, että nuori saa mahdollisuuden tuoda omaa taidettaan esiin ja saa siitä ammattitaitoisen palautteen. Samalla nuori saa mahdollisuuden kokea yhteenkuuluvuutta muiden harrastavien nuorten kanssa niin paikallisesti, alueellisesti, valtakunnallisesti kuin kansainvälisestikin. Kulttuurisen nuorisotyön linjaukset ja tavoitteet tulevat osaksi lapsille ja nuorille suunnattua toimintaa. Nuori Kulttuuri -strategia on määritellyt toimintaan kuuluvaksi seuraavat toiminnot: 1. paikallinen Nuori Kulttuuri 2. alueellinen Nuori Kulttuuri 3. valtakunnallinen Nuori Kulttuuri 4. kansainvälinen Nuori Kulttuuri sekä 5. Nuori Kulttuuri -viestintä. (Kareinen 2009, 3.)

Paikallisella tasolla Nuori Kulttuuri -säätio kannustaa paikallisia toimijoita tukemaan nuorten taiteen harrastuksen mahdollistamista. Paikallisella tasolla lähialueen asiantuntijana on taho, johon paikallinen toimija voi tukeutua. Tämä taho on alueilla Aluehallintovirasto. Paikallisella tasolla toimijoille tulisi järjestää koulutusta kulttuurisesta nuorisotyöstä ja antaa mahdollinen tietopaketti Nuori Kulttuurista. Aluetapahtumaa suunnitellessa paikallinen toimija hoitaa tiedottamisen nuorille kouluille, kuntien ja seurakuntien ja järjestöjen nuorisotyöhön. Paikallinen toimija kerää myös nuoria alueellisen tapahtuman tuottamiseen, jolloin myös koulutusta järjestetään nuorille. (Kareinen 2009, 4.)

Alueellinen Nuori Kulttuuri -toiminta on alueellisen Nuori Kulttuuri -katselmuksen järjestämistä. Alueellisesti merkittävässä roolissa ovat alueellisesti aktiiviset toimijat sekä aluehallintoviranomainen, joka toimii koordinoivana elimenä aluetapahtuman järjestämisessä. Aluetapahtumassa tulisi heijastua koko alueen kulttuurinen toiminta, johon tähdätään tapahtumatuottajakoulutuksen avulla. Samalla ylläpidetään eri lajien harrastajien mielenkiintoa ja tietoisuutta. Aluetapahtumat järjestetään joka vuosi keväisin, jota edeltää jo edellisenä syksynä aloitettu suunnitteluvaihe sekä koulutukset. (Kareinen 2009, 5.) Aluetapahtumat ovat askel kohti valtakunnallista tapahtumaa, johon kerääntyvät kaikki aluetapahtumista valikoidut nuoret. Tulevaisuuden Nuori Kulttuuri -toiminnassa tullaan korostamaan ”aitoa alueellisuutta”, jolloin aluetapahtuman merkitystä pyritään lisäämään. (Rehäll 2016.)

Valtakunnallisesti Nuori Kulttuuri -toimintaa ohjaa Nuori Kulttuuri -säätio. Säätiön toimintaa ohjaa, tukee ja valvoo opetusministeriön nimittämä Nuori Kulttuuri -toimikunta. Säätiö koordinoi valtakunnallisia tapahtumia ja järjestää koulutuksia ympäri Suomea. Tapahtuman järjestävät yhteistyössä säätio sekä järjestävä kaupunki. (Kareinen 2009, 6.) Opetusministeriö tukee tapahtuma-avustuksella valtakunnallista tapahtumaa. Valtakunnallisessa Nuori Kulttuuri -tapahtumassa toimii sen taiteenalan menestyneitä taitelijoita, joita ohjaa taiteellinen johtaja. Vuonna 2016 Teatriksen taiteellisenä johtajana toimi Jaana Saarinen. Taitelijat antavat nuorille palautteen esityksistään.

Nuori Kulttuuri -säätio kehittää toimintaa kansainvälisyyskasvatuksen ja kansainvälistymisen kautta. Jokaisella Nuori Kulttuuri -toimintaan osallistuvalla nuorella tulisi olla

tietoisuus kansainvälistymisen mahdollisuudesta Nuori Kulttuuri -toiminnan avulla ja kannustamana. (Kareinen 2009, 9.) Nuori Kulttuuri -osallistujia tuetaan CIMO:n kansainvälisiin esiintymismatkoihin suunnatuilla avustuksilla. (Walldén 2009, 121.) Vuonna 2016 kansainvälisiin esiintymismatkoihin varattujen tukien jakaminen siirtyi säätiöltä Etelä-Suomen aluehallintoviraston vastuulle.

4.1 Tapahtuman historiaa

Nuori Kulttuuri -toiminnan historiaa tarkasteltaessa yksi julkaisu on keskeinen; Reetta Pihlajavirran kansantieteen pro graduun Nuorison taidetapahtumien vaikutuksista suomalaisten yleiseen käsitykseen taiteesta ja taiteen historiasta pohjautuva teos *Pyörivään pyörään ei musta korppi pesäänsä tee!*. Vuonna 2011 julkaistussa teoksessa on historiakatsaus nuorison kulttuurisista tapahtumista Nuori Kulttuuri -toimintaan 1970-luvulta lähtien. Olen poiminut teoksesta mielestäni merkittävimmät ajanjaksot tähän historiaa koskevaan lukuun.

Nuorten kulttuuripäivät toteutettiin ensimmäisen kerran valtakunnallisesti Helsingissä vuonna 1947. Tapahtuman suunnittelusta ja järjestämisestä vastasivat opetusministeriö ja Suomen Nuorisojärjestöjen Edustajisto. Suomen Nuorisojärjestöjen Edustajisto oli mukana järjestämässä vielä seuraavat neljä nuorten kulttuurikilpailua, jonka jälkeen he joutuivat poliittisten ristiriitojen ja taloudellisen ahdingon vuoksi lopettamaan toimintansa. Kulttuurikilpailujen perinne ei katkennut Suomen Nuorisojärjestöjen Edustajiston hajoamiseen, vaan opetusministeriö nimitti erityisen toimikunnan. Toimikunnan tehtävänä oli jatkossa valmistella sääntöineen ja yhtenäisperiaatteineen kulttuurikilpailut. Kulttuurikilpailuissa esiteltiin nuorisotyötä ja sen tuotoksia sekä kilpailtiin eri harrastajien kesken. Tapahtuman peruseriaatteena oli muovata nuoresta kunnan kansalainen ja kunnan ihminen sekä tarjota hyville perintötekijöille suotuisa maaperä kehittymiseen. (Pihlajavirta 2011, 20–22.)

1960-luvun lopussa opetusministeriön asettama kulttuurikilpailutoimikunta aloitti kokonaisvaltaisesti laajemman ja paremman tapahtuman suunnittelun nuorille. Kulttuurikilpailu oli niin kunnallisesti kuin valtakunnallisesti saanut arvostusta nuorisojärjestöjen ulkopuolelta, jonka vuoksi tapahtuman merkitystä ei kiistetty missään vaiheessa.

Toimikunta alkoi työstää osanottajapohjan laajentamista, jossa järjestökeskeisyys pyrittiin purkamaan. Kulttuurikilpailutoimikunta päätyikin järjestämään valtakunnallisia tapahtumia, jossa elokuva, musiikki, teatteri, eri taiteenaloja yhdistelevä näyttelytoiminta sekä suullinen esitystaito vuorottelivat eri vuosina. Vuonna 1970 tapahtuma järjestettiin Turussa, ja se nimettiin Nuorison taidetapahtumaksi. Käytännönjärjestelyjä varten perustettiin tapahtumatoimisto, jossa työskenteli palkattuina muutama työntekijä. Toiminnanjohtajana toimi Pekka Gronow, jolla oli kokemusta ylioppilaiden taidetapahtumista ja kulttuurikilpailuista. (Pihlajavirta 2011, 25.) Opetusministeriö jatkoi edelleen tapahtuman rahoittajana. 1970-luvulla tapahtuman taustavoimiin kuului 16 nuorisjärjestöjä muun muassa Kansakoulun Nuorisotyön Keskus, Kokoomuksen Nuorten Liitto, Liberaalinen Nuorisoliitto, Suomen Ylioppilaskuntien Liitto, Suomen Teiniliitto sekä ruotsinkielisiä järjestöjä. Kohderyhmänä vuodesta 1970 alkaen on pidetty 10–25-vuotiaita. (mt.,26, 28.)

1980-luvulle siirryttäessä nuorten kulttuuri- ja taideharrastuksissa oli 70-lukuun nähden tapahtunut laadullista sekä määrällistä kasvua. Nuorison taidetapahtuma oli vaikiintunut kulttuurisen nuorisotyön toimintamuoto ja siihen liittyvät käytännönjärjestelyt olivat hioutuneet toimiviksi. Vuonna 1982 sirkustaide lisättiin muiden taidemuotojen rinnalle, mikä edesauttoi huimasti sirkustaiteen ja -harrastuksen leviämistä Suomessa. Sirkuksen lisäksi elokuvataide oli mukana taidetapahtumissa vuosina 1982 ja 1989. Osananottajia oli tapahtumissa huimasti, parhaimpina vuosina valtakunnallisella tasolla lähes 5000 nuorta. Tämä osallistujamäärä oli järjestäjille stressaavaa, jonka vuoksi vuoden -84 jälkeen määrää oli pakosti supistettava. (Pihlajavirta 201, 66, 72.)

1990-luvulla kulttuuripolitiikassa korostuivat alueellisuus, kulttuurisen tietoyhteiskunnan rakentaminen, monikulttuurisuus ja kansainvälinen yhteistyö (Pihlajavirta 2011, 85). Myös 90-luvulla merkitykseen nousi lama, jonka seurauksena kunnan peruspalvelut joutuivat säästökuurille. Kulttuuri- ja vapaa-ajanpalveluita alettiin mitata liike-elämästä tutuilla tuottavuuden mittareilla, jolloin esimerkiksi valtiontuki nuorisotyölle puolittui siitä mitä se oli ennen lamakautta. Nuorison taidetapahtumaan se vaikutti siten, että nuorisotoimen työ- ja taloudellisten resurssien vähenemisen myötä aktiivisuus kuntatason sekä läänin tapahtumien järjestämiseen laski. (mt., 86.) Lamasta huolimatta opetusministeriö jatkoi Nuorison taidetapahtumien rahoittajana. Opetusministeriö piti edelleen nuorison taideharrastustoimintaa yhtenä nuorisotoiminnan

osa-alueena samalla edistäen nuorten taidekasvatusta. 1990-luvulla taiteen eri lajit jaettiin kolmeen kokonaisuuteen. Vuonna 1991 mukana olivat teatteri, puhetaito, lausunta, sirkus ja tanssi, vuonna 1993 musiikki ja vuonna 1994 niputettuna yhteen kirjallisuus, kuvataide, valokuvaus, elokuva ja äänite. (mt., 88.)

1980-luvulla oli keskusteltu pohjoismaisesta yhteistyöstä nuorisolle suunnatun kulttuuritapahtuman merkeissä. Vuonna 1987 Norja aloitti oman Nuorten taidetapahtuman, mikä sai nimekseen Ungdommens Kulturmønstring. Norjan perässä Ruotsissa on järjestetty vuodesta 1995 Ung Kultur Möts tapahtumaa. Vuonna 1997 järjestettiin yhteispohjoismainen nuorison kulttuuritapahtuma Ung i Norden. Tapahtuma oli 14–20-vuotiaiden nuorten kulttuurifestivaali. Tapahtumaa järjestettiin joka toinen vuosi. Tapahtumassa tärkeintä oli kulttuurien kohtaaminen, nuorten unelmat ja uuden luominen. Opetusministeriö siirsi vuonna 1996 nuorten kulttuuriryhmien ulkomaisten esiintymismatkojen valtionavustusten myöntömenettelyn Nuorison taidetapahtumatoimikunnalle. (Pihlajavirta 2011, 89–91.)

2000-luvulla Suomen hallitusohjelmassa nostettiin tärkeäksi tavoitteeksi lasten ja nuorten hyvinvoinnin kehittäminen. Opetusministeriö määritteli yhdeksi painopisteeksi lastenkulttuurin edistämisen (Pihlajavirta 2011, 106). Jo vuonna 1998 Nuorison taide-tapahtumatoimikunta asetti opetusministeriön taloudellisella tuella työryhmän, jonka tehtäväksi määrättiin esityksen laatiminen Nuorison taidetapahtuma -järjestelmäksi vuosille 2001–2010 (mt., 108). Nuorison taidetapahtuma kantoi nimeään ylväästi vuoteen 2000 asti, jonka jälkeen Nuorison taidetapahtuma 2000 -työryhmä esitti uudistetun tapahtuman nimeksi Nuori Kulttuuri. Työryhmä esitti tapahtuman tulevan edelleen tarjota nuorille myönteisiä elämyksiä oman esiintymisensä myötä, toisia seuraamalla sekä ammattimaisen raadin palautteen avulla. Tapahtumassa tulisi edelleen näkyä kouluttava ja palkitseva luonne. (mt., 109.) Rakenteeltaan Nuori Kulttuuri on kokonaan uusi. Ensimmäisessä portaassa on paikallinen Nuori Kulttuuri, toisen portaan muodostavat maakuntarajoja noudattavat aluetapahtumat ja kolmannen portaan muodostaa valtakunnallinen tapahtuma. Neljäs porras käsittää kansainvälisyyden jossa, merkittävän lisäarvon toiminnalle tuo Nuori Kulttuuri -matkat ja Nuori Kulttuuri -lähettilästoiminta. Tärkeää on tuoda suomalaista kulttuuria esiin. (mt., 113, 114.)

4.2 Teatris 2016 – Itä-Suomen aluetapahtumat

Alueellisen Nuori Kulttuuri -tapahtuman tulisi heijastaa koko alueen kulttuurista toimintaa. Samalla ylläpidetään eri taiteenlajien harrastajien mielenkiintoa ja tietoisuutta Nuori Kulttuuri -toimintaa kohtaan (Nuori Kulttuuri 2016a). Aluehallintoviranomainen toimii aluetapahtumissa koordinoivana elimenä. Itä-Suomessa aluehallintovirasto tukee aluetapahtumien järjestäjiä maksamalla 1500€ järjestelypalkkion, raatilaisten palkkiot, tilojen vuokratulot sekä tekniikasta aiheutuvat kulut yhteensä 1500–3000€.

Paikalliset toimijat voivat kerätä ympärilleen aktiivisten, alueellisten toimijoiden ryhmän, joka voi yhdessä kierrättää myös alueellisen tapahtuman vetovastuuta, kuitenkin aina itse osallistuen tapahtuman järjestämiseen, riippumatta siitä, missä kunnassa se järjestetään. (Nuori Kulttuuri 2016b).

Itä-Suomen aluehallintoviraston toimialueeseen kuuluu Etelä-Savo, Pohjois-Karjala ja Pohjois-Savon maakunnat. Jokaisessa maakunnassa järjestettiin poikkeuksellisesti muihin vuosiin verraten oma Teatris -aluetapahtuma huhtikuun 2016 aikana. Kolmella aluetapahtumalla tavoiteltiin suurempaa osallistujamäärää. Itä-Suomessa välimatkat ovat hyvin pitkät, jonka vuoksi oletettiin maakunnallisten tapahtumien mahdollistavan monen teatteriryhmän osallistumisen tapahtumiin. Monella harrasteteatteriryhmällä ei valitettavasti ole rahaa matkustamiseen, jonka vuoksi oli tärkeää, että tapahtumat tuodaan lähelle.

Poikkeuksena muihin Suomen maakuntiin, aluetapahtumien tuottamisesta vastasivat tänä vuonna Itä-Suomessa yhdistykset. Itä-Suomen aluehallintoviraston kysellessä kunnilta kiinnostusta järjestää Nuori Kulttuuri -aluetapahtumaa, ei innokkaita tuottajia löytynyt. Savonlinnan kohdalla vaikutti suuresti, ettei siellä edes toimi kunnallinen nuorisotyö, joka olisi voinut järjestää tapahtuman. Tässä tilanteessa kunnissa toimivat yhdistykset ottivat kopin tapahtumien tuottamisesta. Pohjois-Karjalan tapahtuman tuottamisesta vastasi Outokummun teatterin kannatusyhdistys ry, Pohjois-Savon tapahtuman tuottivat Ylä-Savon Nuorisoseurojen Liitto ry ja Etelä-Savon tapahtumasta vastasivat Savonlinnan 4H-Yhdistys. Mielestäni tapahtuman järjestämisessä tärkeintä on tuottavan tahon aito kiinnostus järjestää tapahtuma. Tällöin voidaan varmistaa,

että tapahtuman tuottamiseen jaksetaan panostaa ja tapahtumasta tulee laadukas ja mieleinen tapahtuma niin osallistujille kuin järjestäjillekin. Laadukkaan tapahtuman avain on aktiivisessa ja ennen kaikkea kulttuurisesta nuorisotyöstä kiinnostuneesta tuottajassa, jolla on laaja yhteistyöverkosto alueella. Aluetapahtumasta tulisi tehdä kulttuurisen nuorisotyön aito alueellinen tapahtuma, jossa kokoontuvat niin nuoret, alan ammattilaiset ja kulttuurista kiinnostuneet henkilöt.

Harjoittelun yhteydessä Itä-Suomen aluehallintovirastossa sain mahdollisuuden osallistua kaikkiin Itä-Suomen aluetapahtumiin yhdessä harjoitteluohjaajani Kirsi Kohosen kanssa. Toimin Kirsin apuna raatilaisten sihteerinä sekä tietysti pääsin katselemaan ja nauttimaan nuorten upeista teatteriesityksistä. Tapahtumat olivat hyvin erilaisia, vaikka periaate ja arvot ovat jokaisessa samat; antaa jokaiselle nuorelle oikeus kulttuuriseen ja taiteelliseen harrastukseen, jossa hänen henkilökohtaista kasvuaan tuetaan ja jossa hän saa tukea ja kannustusta nuorisotyön ja taiteen ammattilaisilta sekä vertaisryhmiltään, kohdaten myös muita saman taiteen alan harrastajia (Kareinen 2009, 4).

4.3 Teatris 2016 – Valtakunnallinen tapahtuma

Nuori Kulttuuri -säätio koordinoi valtakunnallisia tapahtumia opetus- ja kulttuuriministeriön puolesta ja on hallituksen edustajana paikallisissa ohjausryhmissä. Säätion henkilökunta ylläpitää ammatillisista ja nuorista harrastajista koostuvia verkostoja. Valtakunnallisesti Nuori Kulttuuri -toiminta on opetus- ja kulttuuriministeriön väline kulttuurisen nuorisotyön saralla sekä erilaisiin kokeiluihin kulttuurisen ja nuorisotoiminnan alueella. (Nuori Kulttuuri 2016c.) Vuoden 2016 valtakunnallinen Nuori Kulttuuri TEATRIS -tapahtuma järjestettiin Vaasassa 27.–29.5.2016. Tapahtumaan ilmoittautui lähes 60 nuorisoteatteriryhmää, eli noin 1000 nuorta teatterin harrastajaa. Kaikki tapahtumaan osallistuneet nuoret valittiin kevään aikana järjestetyistä 19:sta aluetapahtumasta, joihin osallistui yhteensä 140 teatteriryhmää.

Vaasan tapahtuman järjestämisestä vastasivat Vaasan kaupungin kulttuurikeskus yhteistyössä Nuoris-osasto, Taiteen perusopetus (TaiKon ja Kuula-opisto), Vaasan kaupunginteatteri ja Wasa Teater. Kuntarajojen ylittävä yhteistyö löytyy Mustasaaren

kulttuuri- ja nuorisotyöstä sekä SÖU – Svenka Österbottens Ungdom:sta. Yleinen tapahtuman tuotantovastuu oli Mia Wiikillä ja käytännön järjestelyiden vastuuhenkilöinä toimivat Anna Moberg sekä Kaisa Ritola. Tapahtumassa oli mukana Nuori Kulttuuri -säätiöstä toiminnanjohtaja Sari Réhell. (Nuori Kulttuuri 2016c.)

Kokonaisvaltaisen ymmärryksen saamiseksi Nuori Kulttuuri -toiminnasta oli tärkeää, että näen koko Nuori Kulttuuri -proessin niin aluetapahtumista valtakunnalliseen tapahtumaan. Minulle avautuikin mahdollisuus harjoittelun yhteydessä osallistua myös aluetapahtumien lisäksi Vaasan valtakunnalliseen Teatris 2016 -tapahtumaan. Tämä oli minulle erityisen hieno tilaisuus päästä kolmeksi päiväksi havainnoimaan ja keräämään kentältä tietoa aluetapahtumien lisäksi. Olin ottanut ennen lähtöäni yhteyttä Vaasan kulttuurituottajiin ja kertonut tulostani. Olin myös ilmoittanut, että mieluusti osallistun tapahtuman tuottamiseen. Näin ollen pääsinkin heti perjantaina tapahtumatoimistoon töihin. Lauantaina toimin kaupungin teatterilla ja sunnuntaina olin auttamassa Nuori Kulttuuri -säätiön toiminnanjohtajaa Sari Rehelliä päätösjuhlan organisoinnissa. Sainkin erittäin hyvän kokemuksen valtakunnallisen tapahtuman tuottamisesta. Minusta oli hienoa tavata ja jututtaa Itä-Suomen aluetapahtumista tulleita nuoria. Heistä välittyi ilo kaikkien muiden teatterin harrastajien joukosta. Uskoisin juuri tämän kaltaisten tapahtumien tuovan merkittäviä kokemuksia taiteen harrastuksesta nuorille. Myös Nuori Kulttuuri -tapahtumat innostavat ja kannustavat teatteriharrastuksen jatkamiseen. Nuoret saavat raadin palautteista itsevarmuutta, tapahtumasta uusia ystäviä ja tunteen kuulua joukkoon. Tämä on se ydin, jota tulisi mielestäni tuoda entistä enemmän esiin myös alueellisissa Nuori Kulttuuri -tapahtumissa.

5 TOTEUTUS

Opinnäytetyöni käynnistyi keväällä vuonna 2016 osallistuttuani Itä-Suomen alueen kolmeen Nuori Kulttuuri -aluetapahtumaan. Aluetapahtumissa pääsin havainnoimaan ja tutustumaan toimintaan sekä sain mahdollisuuden keskustella tuottajien ja osallistuneiden ryhmien kanssa. Aluetapahtumien jälkeen aloin pohtia tutkimuksen menetelmäsuuntauksen valintaa. Päädyin laadulliseen tutkimukseen, koska opinnäytetyön päämääränä on tuoda esiin nuorten ja toiminnan ohjaajien näkemyksiä ja ko-

kemuksia, joita he ovat saaneet osallistuttuaan Nuori Kulttuuri -toimintaan. Laadullinen tutkimus auttaa ymmärtämään tutkimuskohdetta ja sen käyttäytymisen ja päätösten syitä. Laadullinen tutkimus rajoittuu usein pieneen otantaan ja sen tavoitteena on ymmärtäminen, ei niinkään määrällinen tarkastelu (Heikkilä 2014, 8).

Tutkimuskysymys hioutui koko opinnäyteprosessin ajan, minkä lopulliseen muotoon vaikutti tilaajan toive, aineiston laatu sekä opinnäytetyön väliarvioinnin kommentit. Opinnäytetyön toteutusta ohjaava pääkysymys on, millainen merkitys Nuori Kulttuuri -toiminnalla on nuorille ja toiminnan ohjaajille.

Alakysymykset:

1. Millainen merkitys teatterin tekemisellä on nuorille?
2. Kuinka Nuori Kulttuuri -toiminta tukee nuorten taiteellista harrastamista?
3. Miten Nuori Kulttuuri -toimintaa voisi kehittää, jotta se tukisi ja vahvistaisi nuorten kulttuurillista harrastamista?

Opinnäytetyöni aineiston hankinta ja määrä selvisi laadullisen tutkimuksen valitsemisen jälkeen. Valitsin aineistonkeruumenetelmäksi ryhmähaastattelun sekä kyselyn. Haastattelun ja kyselyn idea on hyvin yksinkertainen. Kun haluaa tietää, mitä ihminen ajattelee, on järkevää kysyä häneltä (Tuomi, Sarajärvi 2009. 72). Minua kiinnosti ennen kaikkea kuulla Itä-Suomen aluetapahtumiin osallistuneita nuoria, mutta koin myös tärkeäksi saada teatteriryhmien ohjaajien ääntä kuuluviin. Kyselyn toteutin toukokuussa, heti Itä-Suomen Nuori Kulttuuri -aluetapahtumien jälkeen. Ryhmähaastattelut toteutin 2016 vuoden touko- ja heinäkuussa. Seuraavissa alaluvuissa esittelen tutkimusmenetelmät sekä aineiston analyysiprosessin.

5.1 Ryhmähaastattelu

Valitsin Itä-Suomen aluetapahtumiin osallistuneista ryhmistä kaksi minua itseäni kiinnostavaa sekä opinnäytetyölleni hyödyllistä ryhmää. Ryhmähaastatteluilla pyrin siihen, että osallisilla olisi mahdollisuus arvioida kokemustaan Nuori Kulttuuri -aluetapahtumista, sen merkitystä ja vaikutuksia sekä tuoda mielipiteensä julki. Tutkimusmenetelmäksi muodostui ryhmähaastattelu. Yleisesti vaalitusssä käsityksessä

ryhmän jäsenten tulisi jossain mielessä edustaa samaa, jotta heillä olisi jonkinlainen yhteinen intressi keskustella aiheesta toistensa kanssa. Vuorovaikutus haastattelutilanteessa ei ole vain haastattelijan ja vastaajan välistä, vaan myös vastaajien välistä (Valtonen 2005, 229). Pohdin, että nuorten ikä ja heidän kokemani energisyys huomioon ottaen ryhmähaastattelu olisi oikea menetelmä. Ryhmähaastattelu loisi hyvän alustan vuorovaikutteiselle, aidolle ja luontevalle keskustelulle, jota voisin hyödyntää tutkimusaineistossani.

Haastattelulla suomen kielessä tarkoitetaan tutkimuksen tiedonkeruutapaa, jossa henkilöltä kysytään omia mielipiteitään ja jossa vastaus saadaan puhutussa muodossa (Hirsjärvi & Hurme 2001, 41). Teemahaastattelussa edetään tiettyjen keskeisten teemojen ja niihin liittyvien tarkentavien kysymysten varassa. Teemahaastattelussa pyritään löytämään merkityksellisiä vastauksia tutkimusongelman mukaisesti. (Tuomi & Sarajärvi 2013, 75.) Ryhmähaastattelulla taas tarkoitetaan tilannetta, jossa paikalla on samalla kertaa useita haastateltavia. Tavoitteena on ryhmäkeskustelu tutkijan haluamasta aiheesta tai teemasta. Ryhmähaastattelussa haastateltavat voivat yhdessä muistella tapahtunutta, tukea ja rohkaista toisiaan sekä tutkijalla on mahdollisuus saada tietoa tavallista enemmän. (Eskola, Suoranta 2014, 95.)

Ryhmähaastattelun riskeinä pidetään muun muassa sitä, että kaikki haastatteluun kutsutut ei välttämättä saavukaan paikalle haastattelutilanteeseen. Myös ryhmädynamiikalla ja erityisesti valtahierarkialla on vaikutusta, kuka puhuu ryhmässä ja mitä sanotaan. Erityinen ongelma syntyy, kun ryhmässä on yksi, joka dominoi ryhmää. Haastavuutta tuo ryhmähaastattelun purkaminen ja analyysin tekeminen, sillä tutkijan on usein vaikeaa päätellä, kuka osallistuja on äänessä. (Hirsjärvi & Hurme 2001, 63.) Järjestämiin ryhmähaastattelutilanteisiin saapui vähemmän osallistujia, mitä osasin odottaa. Tämä ei haitannut, sillä Pohjois-Savon sekä Etelä-Savon ryhmähaastatteluihin osallistui tutkimuksen aineiston kannalta riittävästi nuoria. Ryhmähaastattelujen purku onnistui mielestäni hyvin, sillä videokuva sin kummatkin ryhmähaastattelut.

Valitsin Pohjois-Savosta nuorisoteatteriryhmän, jolla ei ollut aikaisempaa kokemusta Nuori Kulttuuri -toiminnasta. Ryhmän aito innokkuus ja tekeminen vaikuttivat minuun vahvasti Pohjois-Savon aluetapahtumassa. Minulla heräsi mielenkiinto tietää, kuinka ryhmä on päätenyt Nuori Kulttuuri -aluetapahtumaan ja mikä on heidän polkuns.

Juurikin nämä edeltävät asiat ja ryhmän omaehtoinen teatterin tekeminen antoivat minulle varmuuden valita heidät osaksi opinnäytetyöni aineistoa. Nuorten omaehtoiset ryhmät syntyvät, kun nuoria kiinnostavat yhteiset ideat, merkitykset ja tavoitteet. Ryhmät voivat kuulua jo olemassa olevaan järjestöön, tai toimia vapaina ryhminä. Nuorelle ryhmässä mukana olo merkitsee joskus heimoutumista ja siihen liittyy lähes aina oman identiteetin työstäminen. (Anttila 2012, 17.) Haastatteluun osallistui yhdeksästä nuoresta kolme 14–16-vuotiasta, jotka toimivat ryhmän ohjaajina sekä näyttelijöinä. Heidän lisäksi ryhmähaastatteluun osallistui myös paikallisen yläkoulun äidinkielenopettaja, joka toimii ryhmässä tarvittavana aikuisena. Haastattelujen lisäksi koin tarpeelliseksi kerätä Pohjois-Savon ryhmältä lisää aineistoa siitä, kuinka ryhmän Nuori Kulttuuri -polku saa päätöksen. Ryhmällä oli esikoisprojektinsa ensi-ilta syyskuussa 2016, jonne minut kutsuttiin kutsuvieraaksi. Tilaisuuden jälkeen lähestyin yhtä ohjaajista sähköpostitse ja kysyin, onko Nuori Kulttuuri -toiminnalla ja tapahtumilla sekä niistä saaduilla kokemuksilla ollut vaikutusta projektin lopputulokseen.

Ensimmäisen ryhmähaastattelun jälkeen huomasin, että aineistoa Nuori Kulttuuri -aluetapahtuman merkittävyyden selvittämiseksi oli niukasti, joten tarvitsisin lisää nuorilta haastatteluaineistoa. Päätinkin tilaajan sekä opinnäytetyön ohjaavan opettajan kanssa käytyjen keskustelujen jälkeen kysyä myös toista Itä-Suomen aluetapahtumiin osallistunutta nuorisoryhmää mukaan aineiston keruuseen. Toinen ryhmähaastatteluun osallistunut nuorisoteatteriryhmä osallistui Etelä-Savon -aluetapahtumaan jomon vuoden kokemuksella Nuori Kulttuuri -toiminnasta. Ryhmällä on myös kokemusta muista kulttuurisista näytelmä tapahtumista, jonka vuoksi heidät otin mielenkiinnolla tuomaan vertailukohdetta kokemattomalle Pohjois-Savon ryhmälle. Ryhmähaastatteluun osallistui 10 nuoren ryhmästä neljä 16–18-vuotiasta nuorta.

Kummatkin ryhmähaastattelut toteutin lähes samoja teemoja käyttäen (katso liite 1. & liite 2.). Teemoissa käsiteltiin ryhmän taustoja, ryhmäprosessia, teatterin harrastamisen merkitystä sekä Nuori Kulttuuri -kokemuksia. Teemat sisälsivät tarkentavia kysymyksiä, joita johdatellen haastattelut etenivät vuorovaikutteisesti. Ryhmähaastattelujen ainoa toisistaan eroava näkökulma oli, että Pohjois-Savon ryhmän haastattelu oli ennen Vaasan valtakunnallista tapahtumaa ja vastaavasti Etelä-Savon ryhmän haastattelu oli valtakunnallisen tapahtuman jälkeen. Tämän vuoksi Pohjois-Savon haastatteluissa halusin tietää valtakunnalliseen tapahtumaan liittyviä odotuksia, ole-

tuksia ja toivomuksia, kun taas Etelä-Savon ryhmästä tietoa valtakunnallisen tapahtuman tuomia kokemuksia ja merkityksiä.

Haastattelujen aikataulu ja videointi sovittiin hyvissä ajoin sähköpostikeskustelulla ryhmien ohjaajien kanssa. Kumpaankin haastatteluun pyysin ryhmien varata aikaa yhden tunnin. Pohjois-Savon sekä Etelä-Savon teatteriryhmät olivat heti kiinnostuneita osallistumaan opinnäytetyöni tiedonkeruuseen. Ryhmähaastattelut toteutettiin kevään ja kesän 2016 aikana ryhmien tutuissa harjoittelu- ja esiintymistiloissa, jolloin haastattelutilanne oli osallistujille mahdollisimman vapaa ja rento. Ennalta sovitusti haastattelut videoitiin litterointia ja analysointia varten.

5.2 Kysely

Itä-Suomen Nuori Kulttuuri -aluekatselmuksiin osallistui yhteensä 14 nuorisoteatteriryhmää. Alueellisen toiminnan merkittävyyden selvittämiseksi minua kiinnosti kuulla tapahtumaan osallistuneiden nuorisoteatteriryhmien ohjaajia. Uskoin, että ohjaajilta tulisi alueellisen toiminnan kehitykselle uutta näkökulmaa. Ohjaajien ajatukset aluetapahtumista toisivat opinnäytetyöni aineistoon tärkeän lisän. Tutkimusmenetelmänä toteutin kyselyn käyttäen Webropol-ohjelmaa.

Kyselyssä keskeinen väline on haastattelulomake, joka sisältää kaikille samat kysymykset samassa järjestyksessä. Kysely voidaan toteuttaa posti- tai nettikyselynä tai käynti- tai puhelinhaastatteluna. Kyselyn ongelmana on, että aina ei voi tietää, miten vakavasti vastaajat suhtautuvat tutkimukseen tai tutkijalla ei ole tietoa siitä, miten hyvin vastaajat ovat ylipäättään perillä tutkittavasta asiasta sekä vastausten mahdollinen kato. (Ruonvaara 2011, 11, 13.) Kysely on useimmiten kvantitatiivisen tutkimuksen tyypillinen menetelmä, mutta opinnäytetyössäni kyselyllä haetaan laadullista tietoa. Samassa tutkimuksessa voidaan käyttää sekä kvantitatiivisia että kvalitatiivisia menetelmiä toisiaan täydentäen (Heikkilä 2014, 6). Omassa aineistonkeruussani minun ei tarvinnut huolehtia, siitä etteikö vastaajilla olisi tietoa kyselyn sisällöstä, sillä kaikki kyselyn kohdejoukkoon kuuluvat olivat osallistuneet aluetapahtumiin, johon kyselyn kysymykset perustuivat. Tiedostin mahdollisena ongelmana olevan vastausten kato.

Webropol on kysely- ja tiedonkeruusovellus, mikä toimii verkon välityksellä. Palvelun avulla voi kerätä tietoa sähköpostin, tekstiviestin, verkkolomakkeiden, intranetin, paperilomakkeiden sekä puhelinhaastatteluiden avulla. Webropol sisältää myös raportointityökalun, joka mahdollistaa tulosten suodatuksen. (Webropol Oy 2016.) Ilmainen Webropolin käyttö on mahdollista Humanistisen ammattikorkeakoulun opiskelijoille, jonka vuoksi näin ohjelman olevan tässä tilanteessa luotettava ja toimiva työkalu.

Kyselyä tehdessä tulee kiinnittää erityisesti huomiota sen pituuteen ja selkeyteen. Liian pitkä kysely karkottaa vastaamishalun, minkä olen itsekin kokenut monen kyselyn kohdalla. Yleensä kysely kannattaa aloittaa kysymyksillä, joihin on varmasti helppo vastata. Kysymysten tarkkuustasoon liittyvistä kysymyksistä tavanomaisesti koskee sitä, laaditaanko kysymykseen strukturoidusti valmiit vastausvaihtoehdot, vai riittääkö avoin kysymys. (Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto, 2010.) Kyselyä tehdessäni olin aktiivisesti yhteydessä opinnäytetyön tilaajaan. Huomioin ja lisäsin kyselyyn ne kommentit, joita tilaaja haluaisi saada selville aluetapahtumiin osallistuneilta ohjaajilta.

Kysymysten laatimisoheissa on hyvin perusteltua, että vastaajien on usein helpompaa vastata omakohtaisiin kysymyksiin. (Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto, 2010.) Laatimassani kyselyssä (katso liite 3.) oli kaikille vastaajille kahdeksan kysymystä, joista kolme oli monivalintakysymystä ja viisi avointa kysymystä. Yhdeksäs kysymys oli tarkoitettu vain vastaajille, joiden ryhmä oli päässyt etenemään alueellisesta Nuori Kulttuuri -tapahtumasta valtakunnalliseen. Kaikki kysymykset liittyvät Nuori Kulttuuri -toimintaan ja heidän omakohtaisiin kokemuksiin aluetapahtumista, jonka vuoksi uskon sen lisänneen mielenkiintoa kyselyyn vastaamiseen. Kysymykset etenivät loogisesti aikajärjestyksessä ajatuksista ennen aluetapahtumaa, aluetapahtumista sekä aluetapahtumien jälkeisistä ajatuksista ja mielipiteistä. Ensimmäisessä kysymyksessä selvitetään taustoja monivalintakysymyksellä, jossa halutaan tietää mihin kolmesta aluetapahtumasta vastaajan nuorisoteatteriryhmä osallistui. Toisessa, kolmannessa ja neljännessä kysymyksessä selvitetään avoimen kysymyksen avulla mistä ohjaaja sai tietää Nuori Kulttuuri -aluetapahtumasta ja millaisia odotuksia, oletuksia ja tavoitteita ryhmä asetti osallistuessaan aluetapahtumaan. Näillä kysymyksillä pyrin samaan tietoa, kuinka tapahtuma tiedostetaan alueella sekä mitä ryhmät ajattelevat

tapahtumasta. Myös tärkeää oli mielestäni selvittää, että millä asenteella ryhmät osallistuvat aluetapahtumaan. Haluavatko he verkostoitua, nähdä alueellista kulttuuria vai kunnianhimoisesti edetä kohti valtakunnallista Nuori Kulttuuri -tapahtumaa.

Viidennessä kysymyksessä halusin tiedustella avoimella kysymyksellä, että millainen käsitys ohjaajalla on teatterin merkityksestä ryhmänsä nuorille. Kysymyksen tarkoituksena oli selvittää, kulttuurisen harrastuksen tärkeyttä ja tarvetta alueella. Kuudes kysymys oli monivalintakysymys, jossa selvitin ohjaajien mielipidettä siitä, tukevatko Nuori Kulttuuri -aluetapahtumat nuorten ohjaamista ja harrastamista. Monivalintakysymykseen liitin avoimen kysymyksen, johon vastaaja voi perustella vastauksena. Tässä kysymyksessä yksinkertaisuudessaan halusin selvittää tapahtuman merkittävyyttä ja sitä, onko Nuori Kulttuuri -aluetapahtumilla tämänhetkisessä muodossaan tarvetta Itä-Suomessa. Seitsemäs kysymys selvitti avoimella kysymyksellä vastaajien ajatuksia Nuori Kulttuuri -aluetapahtumien kehittämiseksi, mikä on yhden tutkimuskysymykseni kannalta erittäin oleellinen selvittää. Kahdeksas kysymys oli monivalintakysymys, jossa kysyin, valittiinko ryhmä valtakunnalliseen tapahtumaan vai ei. Eivastanneiden kysely päättyi siihen ja kyllä-vastanneiden kysely siirtyi suoraan yhdeksänteen kysymykseen. Kysymyksessä yhdeksän haettiin tietoa siitä, kuinka ryhmä valmistautuu tulevaan Nuori Kulttuuri -valtakunnalliseen tapahtumaan. Tässä tarkoituksena oli selvittää millaisin odotuksin ja oletuksin ryhmät matkaavat alueportaalta seuraavaan valtakunnalliseen portaaseen.

Kyselyn valmistuttua ja ennen lähettämistä tarkastutin ja pyysin oikolukemaan kyselyn harjoitteluohjaajallani. Näin ollen varmistin, että kysely on selkeä ja se sisältää kaiken tarvittavan. Kyselyn otantaan kuului kaikki vuonna 2016 Itä-Suomen Nuori Kulttuuri -aluetapahtumiin osallistuneiden nuorisoteatteriryhmien ohjaajat. Heidän sähköpostiosoitteet sain selvitettyä ottamalla yhteyttä kaikkien kolmen aluetapahtuman tuottajiin. Lähestyin kaikkia ohjaajia sähköpostilla, jossa esittelin itseni ja asiani. Sähköposti sisälsi linkin kyselyyn. Kyselyn alkuselitteessä kerroin tarkemmin mikä kyselyn tarkoitus on ja mihin kyselyn tuloksia tulen käyttämään. Alkuselitteessä kerroin vielä taustani Humanistisen ammattikorkeakoulun opiskelijana sekä yhteystietoni, jos vastaajilla ilmenee tarvetta lisätiedolle. Asetin kyselyn julkiseksi toukokuun alussa ja suljin toukokuun puolessa välissä. Vastaajat olivat tietoisia ajasta, jona kyselyyn pystyi vastaamaan. Tärkeää oli saada kysely mahdollisimman nopeasti

aluetapahtumien jälkeen julkiseksi, jotta Nuori Kulttuuri -aluetapahtumista saadut kokemukset olivat vielä vastaajien tuoreessa muistissa.

5.3 Aineiston analyysi

Aineiston analyysin yleisiä lähtökohtia on saada vastauksia tutkimustehtävään ja erottaa aineistosta tutkimukselle olennainen asia. Laadullisen haastattelututkimusprosessi etenee ongelman asettamisesta raportointiin. Analyysin vaiheita ovat tutkimusongelman asettaminen ja tutkimuskysymyksen tarkentaminen, aineiston keruutavan valinta, aineistoon tutustuminen, järjestäminen sekä rajaaminen, aineiston luokittelu ja ilmiöiden löytäminen, aineiston analyysi ja ilmiöiden vertailu, tulosten koonti ja tulkinta sekä teoreettinen dialogi, uudelleen hahmottaminen ja käytännön vaikutukset. (Ruusuvuori, Nikander & Hyvärinen 2010, 12.) Aloitin haastattelujen ja kyselyn analyysiprosessin kuuntelemalla haastattelujen videoäänitettä sekä kyselyn raporttia ja yhteenvetoa. Tutustuin aineistoon tarkoin ja tein muistiinpanoja heränneistä ajatuksista. Pidin mielessä jo asettamani tutkimuskysymykseni ja seurasin aineistoa niiden perusteella.

Mikäli aineisto on tallennettu ääni- tai videonauhoituksin, yksi lähestymisvaihe on litterointi. Litterointi tarkoittaa sitä, että tallennettu laadullinen aineisto kirjoitetaan puhtaaksi suositellusti tietokoneelle. Litterointi voidaan tehdä koko kerätyistä aineistosta tai valikoiden esimerkiksi teema-alueiden mukaisesti. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 222.) Pohjois-Savon ja Etelä-Savon haastattelujen tallenteet purin tietokoneelle kuuntelemalla videoäänitystä ja kirjoittamalla puhtaaksi kuulemaani Word-tiedostolle. Litterointiin en käyttänyt erikseen analyysiohjelmaa, vaan kuuntelin videoäänitteitä Windows Media Playerilla. Koin tämän olevan litterointityöskentelylle toimiva työkalu. Päätin rajata työskentelyn vain opinnäytetyölleni tärkeimmille haastattelukeskusteluille, enkä litteroinut tekstiä tietokoneelle sanatarkasti. Uuden oppimisen vuoksi harjoittelin litterointitarkkuutta käyttämällä koodeja muun muassa taukoihin, äänenpainotuksiin sekä naurahduksiin, jonka vuoksi työskentely vei aikaa noin kuusi tuntia kummankin haastattelun kohdalla. Haastattelut kestivät yhteensä kaksi tuntia. Pohjois-Savon litteroinnin tuotos on Word-tiedostolla 14 sivua. Käytin kirjoit-

tamisessa fonttia Calibri ja fontin kokoa 11. Etelä-Savon haastattelusta kertyi 17 sivua tekstiä samoilla fonttiasetuksilla.

Litteroinnin jälkeen keskityin tekstin lukemiseen ja sisältöanalyysin työstämiseen. Sisältöanalyysissä aineistoa tarkastellaan eritellen, yhtäläisyyksiä ja eroja etsien ja tiivistäen. Sisältöanalyysi on tekstianalyysia, jossa tarkastellaan jo valmiiksi tekstimuotoisia tai sellaiseksi muutettuja aineistoja. Sisältöanalyysin avulla pyritään muodostamaan tutkittavasta ilmiöstä tiivistetty kuvaus, joka kytkee tulokset laajempaan kontekstiin ja aihetta muihin tutkimustuloksiin. (Tuomi & Sarajärvi 2013, 105.) Aineiston tyyli huomioon ottaen, koin sisältöanalyysin kirjoittamisen olevan parhain menetelmä tuoda tärkein asia opinnäytetyössäni esille. Sisältöanalyysi on koonti haastatteluista sekä kyselystä, jonka yhteyteen olen lisännyt havainnollistamaan aineistolainauksia.

Tutkimuksen tiedonhankintaan ja tutkittavien suojaan liittyviä tutkimuseettisiä ongelmia kutsutaan usein Mengele-tapauksiksi. Termi tarkoittaa tutkimuksia, jossa tutkittavien suoja osoittautuu kyseenalaiseksi. Yleisesti ihmisoikeudet muodostavat ihmisiin kohdistuvan tutkimuksen eettisen perustan. Tutkittavien suojaan kuuluu se, että tutkijan on selvitettävä osallistujille tutkimuksen tavoitteet, menetelmät ja mahdolliset riskit. Tutkittavien suojaan kuuluu myös osallistuvien vapaaehtoinen suostumus tutkimukseen, tutkittava tietää mistä tutkimuksessa on kyse, tutkittavan oikeudet ja hyvinvointi on turvattu, tutkimus on luottamuksellista, oikeus nimettömyyteen ja oikeus odottaa tutkijalta vastuuntuntoa. (Tuomi & Sarajärvi 2013,131.) Ennen haastattelu-päivää olin hyvissä ajoin ilmoittanut haastateltavien ryhmien yhteyshenkilölle opinnäytetyöni tavoitteet ja tarkoituksen. Yhteyshenkilö kokosi ryhmästään vapaaehtoiset nuoret, jotka olivat kiinnostuneita osallistumaan haastatteluihin. Haastelujen alussa kertosin vielä samat asiat tavoitteesta ja tarkoituksesta sekä painotin, ettei haastateltavien nimiä tule julki raportoinnin yhteydessä. Yhteystietoni oli myös haastateltavien tiedossa, jos heille olisi noussut lisäkysymyksiä liittyen haastatteluun tai yksityisyyden suojaan. Ohjaajien kyselyn alkutekstiin olin kirjoittanut opinnäytetyöni taustoista.

6 TULOKSET

Tulokset luvussa esittelen opinnäytetyöni aineistosta saadut tulokset tapauskuvauksina. Olen eriyttänyt Pohjois-Savon ja Etelä-Savon haastattelut sekä ohjaajien kyselyn omiin alalukuihin. Käytän tulosten esittelyssä runsaasti aineistolainauksia, jotta nuorten ja ohjaajien ääni tulisi mahdollisimman hyvin esille. Aineistolainausten yhteydessä käytän lyhennettä Vx, symboloimaan haastateltavien järjestyslukua. Tulosten raportoinnissa olen anonymisoinut haastateltavien suorat sekä vahvat epäsuorat tunnisteet. Myöhemmin pohdintaluvussa esittelen yhteenvetona johtopäätökset.

6.1 Tapauskuvaus 1 – Pohjois-Savo

Pohjois-Savolainen nuorisoteatteriryhmä on vuonna 2015 syksyllä toimintansa aloittanut omaehtoinen teatteria harrastava ryhmä. Kesällä 2016 ryhmä rekisteröityi viralliseksi teatteriksi. Ryhmässä nuoria on yhdeksän ja he ovat iältään 12–16-vuotiaita. Nuorten lisäksi ryhmässä toimii äidinkielenopettaja, joka auttaa nuoria muun muassa toimintaan liittyvien lupien hakemisessa ja ryhmän kuljetuksissa. Hän on aikuinen, jota omaehtoinen nuorisoryhmä tarvitsee. Ryhmälle on mahdollistettu hyvät harjoittelutilat paikalliselta kulttuuritalolta, jossa ryhmä pääsee harjoittelemaan ammattimaisissa puitteissa. Varatilana he voivat käyttää koulua rehtorin luvalla. Rahoitusta ryhmä on saanut muun muassa Alli Paasikiven säätiöltä. Nuorisoteatterin hallitus päättää teatteria koskevista asioista, vaikka toiminnasta vastaavat pääasiassa nuoret itse. Toiminnan ideana on edistää paikallista teatteritoimintaa ja innostaa nuoria erilaisiin projekteihin mukaan.

Pohjois-Savolainen ryhmä osallistui Pohjois-Savon aluetapahtumaan 9.4.2016 yhdessä viiden muun nuorisoteatteriryhmän kanssa. Ryhmä esitti katkelman musikaalista, jonka käsikirjoitus ja ohjaus ovat nuorten omaa käsialaa. Aluetapahtumassa raati arvosti esityksen kapinahenkisyyttä ja sitä, että nuoret ovat valmistaneet esityksen täysin itse. Näiden asioiden perusteella ryhmä valittiin toisena kuudesta nuorisoteatteriryhmästä Vaasaan kohti valtakunnallista Nuori Kulttuuri -tapahtumaa. Nuori Kulttuuri toiminta tukee ryhmää antamalla heille mahdollisuuden tuoda omaa taidettaan esiin ja saada siitä ammattitaitoisen palautteen. Ryhmänjäsenet ovat kaikki iäl-

tään täsmälleen Nuori Kulttuuri -toiminnan kohderyhmää. Nämä Nuori Kulttuuri strategisissa linjauksissa määritellyt asiat ovat ryhmälle varmasti äärimäisen hyödyllisiä ja tarpeellisia kehityksen kannalta.

Toukokuussa 2016 olin yhteydessä ryhmän ohjaajaan ja kysyin heidän halukkuuttaan osallistua opinnäytetyöhöni. Ryhmän kolme ohjaajaa olivat innoissaan mukana osallistumassa opinnäytetyöhön. Sovimme tapaamisen heidän kotikuntaan 18.5.2016 kello 15:00–16:00.

Haastatteluun osallistuneet nuoret kommentoivat osallistuneensa Nuori Kulttuuri -aluetapahtumaan tuodakseen omaa esitystään enemmän tietoisuuteen. Idea osallistumiseen lähti puhelinoitosta, missä kysyttiin heidän halukkuuttaan osallistua tapahtumaan. Päätös tapahtumaan osallistumisesta oli yhteinen, vaikka aikataulussa pysyminen mietitytti. Ennen Pohjois-Savon aluetapahtumaa ryhmän työtahti koveni. Tavoite, minkä ryhmä asetti aluetapahtumaan oli selkeä:

”Sit meil oli semmoinen tavoite, et tästä pitää tulla oikeesti tosi hieno. Ja ilmeisesti tulikin. Voidaan olla ylpeitä” (V1).

Ryhmän mielipiteet Pohjois-Savon aluetapahtumasta ja järjestelyistä olivat nuorten mielestä hyvät. Nuorten mielestä heitä neuvottiin paikan päällä hyvin tekniikan kanssa. Tosin tekniikan toimivuus ei heidän esityksen osalta toiminut lähes ollenkaan, mutta he pitivät silti positiivisena asiana, että heidät siitä huolimatta valittiin jatkoon. Ryhmä oli viikkoja jännittänyt aluetapahtuman näyttämöä. Lava oli kuitenkin riittävän hyvä, tosin muutamassa kohtauksessa piti tiivistää ja liikkumista muuttaa.

”Se oli tosi hyvä, se oli just semmonen mitä mä ootin. Siellä tuli heti ihmisiä vastaan ja heti saatiin ruveta laittamaan tavaroita.”(V1).

Ryhmällä oli samana päivänä ennen Pohjois-Savon aluetapahtumaa ensimmäinen näytös näytelmästäan kotikunnassaan. Näytös ei ollut nuorien mielestä onnistunut, jonka vuoksi kaikkien mieliala oli apea siirtyessään Nuori Kulttuuri -aluetapahtumaan. Nuoret kommentoivat itkeneensä ensin huonon esityksen takia ja sitten hyvin men-

neen esityksen takia. Yksi nuorista kertoi katsovansa joka ilta videon, jossa julkistettiin jatkoon pääsevät ryhmät.

”Se oli niin huippua, kun fiilis vaihtu” (V4).

Nuorten mielestä heidän esitys valittiin valtakunnalliseen Nuori Kulttuuri - tapahtumaan, koska se on erilainen ja kapinahenkinen. He ajattelivat raatilaisten arvostavan ryhmän omaehtoista tekemistä, josta he ovat saaneet muualtakin positiivista palautetta.

”Siit ois mennä fiilis, että ei tämä oo meidän juttu, että tää ois valmiiksi kirjoitettu teksti. Niin ei se ois enää sen jälkeen ollu meidän juttu. Sitte ku kirjoitti ite sen koko tekstin, nii sitte on tullu semmonen fiilis, että ollaan kerranki tehty jotain oikein” (V1).

Nuorten mielestä Nuori Kulttuuri -toiminta tukee heidän teatterin harrastamista tuomalla näkyvyyttä ja kannustaa siihen, että jaksaa viedä teatteria eteenpäin. Aluetapahtumasta jatkoon pääseminen toi hyvän mielen nuorille, ja he kokivat sen olevan motivoiva tekijä toiminnassa.

”Se oli semmonen porkkana possun nenän eessä” (V3).

Nuoret mielsivät ryhmähengen lisääntyneen menestyksen johdosta, ja epävarmimmatkin ryhmäläiset innostuivat teatterin harrastamisesta vahvemmin.

”Se on just se, että tuntuu että on saanu kerranki tehdä oikeesti jotain tosi hyvin. Että tosi hyvä fiilis tuli siitä.” (V1).

Nuorten mielestä teatterin harrastamisessa parasta on se, että silloin saa esittää jotain muuta mitä itse ei ole. Myös he ajattelivat tärkeänä asiana sitä, että he saavat itse luoda kaikki hahmonsensa. Tulevaisuuden suunnitelmista nuoret kommentoivat, että syksyllä on täysipitkän näytelmän ensi-ilta ja nuorisoteatterin rekisteröityminen viralliseksi. Nuoret toivovat saavansa lisää kiinnostuneita ryhmäläisiä mukaan toimintaan. Myös kansainvälisestä vaihdosta ryhmä on keskustellut, mutta pitää sitä vielä alustavana suunnitelmana.

6.2 Tapauskuvaus 2 – Etelä-Savo

Etelä-Savosta kotoisin oleva nuorisoteatteriryhmä on nykyisellä kokoonpanollaan syksyllä 2015 toimintansa aloittanut ryhmä. Ryhmänjäsenet koostuvat uusista sekä kokeneimmista teatterilaisista. Ryhmänjäsenet ovat 16–18-vuotiaita eteläsavolaisia nuoria. Ryhmän tukijoina toimivat tällä hetkellä paikallinen lukio ja Suomen Lasten ja Nuorten Säätiön Myrsky-hanke. Palkitulla ja tunnustusta saaneella ryhmän ohjaajalla on vuosien kokemus eteläsavolaisen nuorisoteatterin ohjaamisesta. Ohjaaja toimii paikallisen lukion lehtorina, jossa hän kokoaa lukion ilmaisutaidonryhmiin osallistuneista opiskelijoista teatteriryhmän. Ryhmien esitykset käsittelevät hyvinkin ajankohtaisia aiheita liittyen nuoriin ja nuorten elämässä pyöriiviin asioihin. Teatteri on kolmena vuonna osallistunut Nuori Kulttuuri -tapahtumiin ja saanut sieltä tunnustusta. Nykyisellä ryhmällä he ovat osallistuneet vuoden 2016 aikana useaan kulttuuriseen teatteritapahtumaan mukaan lukien Nuori Kulttuuri -aluetapahtumat sekä valtakunnallinen tapahtuma Vaasassa. Ryhmät tekevät näytelmän lisäksi improvisaatioteatteria, mikä osakseen rahoittaa teatterin toimintaa.

Etelä-Savosta kotoisin oleva ryhmä osallistui Etelä-Savon aluetapahtumaan 16.4.2016 toisena nuorisoteatteriryhmänä. Ryhmä esitti näytelmän, jonka käsikirjoitus, musiikki, valot ja tekniikka olivat nuorten omaa käsialaa. Tällä näytelmällään ryhmä sai raatilaisilta hyvän palautteen ja heidät valittiin Vaasaan valtakunnalliseen Nuori Kulttuuri -tapahtumaan. Valtakunnallisen tapahtuman jälkeen otin yhteyttä ohjaajaan, jolta kysyin olisiko ryhmällä ollut innostusta osallistua opinnäytetyöni tiedonkeruuseen. Ohjaaja tiedusteli nuorilta, ja sainkin neljä kiinnostunutta nuorta osallistumaan ryhmähaastatteluun. Sovimme haastattelun ajankohdaksi 13.7.2016 kello 15–16 ja paikaksi nuorille tutun esiintymisrakennuksen.

Haastatteluun osallistui neljä 16–18-vuotiasta nuorta. Nuoret taustoittivat teatteriryhmänsä olevan virtaa täynnä oleva porukka, joka toimii huumorilla. Ryhmässä kaikki ovat kavereita keskenään eikä heidän mielestä kenenkään tarvitse miettiä uskaltaako sanoa mielipiteitään. Nuoret olivat yhtä mieltä, ettei ketään nolota ilmaista itseään. Nuoret kommentoivat ryhmässä olevan joitain ryhmärooleja, mutta silti jokaista kohdellaan tasa-arvoisesti:

”On jonkinlaisia rooleja, että on jotku vähä hauskuuttajia silleen, että kertoo jonku huonon vitsin. Mut kyl mä ainakin ajattelen silleen meitä xxxx teatterilaisia, että kyllä me kaikki ollaan sinänsä tasa-arvoisia, tehdään yhteistyötä ja se on oikeastaan se ydin siinä.” (V4).

Ryhmän ohjaajaa nuoret arvostavat kovin. Hän on samalla auktoriteetti, mutta antaa nuorille vapauden olla nuoria. Nuoret kokevat ohjaajan olevan monelle tärkeä osa heidän elämäänsä.

”Et se oli just semmonen xxxx lainaten, että meidän ohjaaja on tässä teatterissa monelle ollut enemmän mutsi, ku niiden oma mutsi. Varsinkin näistä aikaisemmista ryhmistä. En tiedä nyt.” (V3).

Edellisessä sitaatissa viitattiin aikaisempien vuosien teatteriryhmiin, jotka toimivat Myrsky-hankkeen periaattein, jossa tarkoituksena on vahvistaa nuorten oman identiteetin ja itseluottamuksen kasvua sekä syvän yhteisöllisyyden kokemista. (Lasten ja nuorten säätiö 2016.) Yksi nuorista kommentoi olleensa yhdeksän vuotta koulukiussattuna, mutta teatteritoiminnan löydettyään hän on kokenut saaneensa paljon tukea ryhmältä sekä ohjaajalta.

Nuoret toivat esille heidän harrastustilojen puutteesta kaupungissaan. He kokevat, ettei kaupunki tue teatterin harrastamista tarpeeksi ja tilojen vuokraus on pienille harrasteteattereille kovin kallista. Heidän teatteri ei voi pitää kunnollista rekvisiittavarastoa tilojen puutteellisuuden vuoksi. Ohjaajan toimiessa paikallisen lukion opettajana, heillä on mahdollisuus käyttää koulun alakertaa harjoitteluun.

”Tila-asiaa on käsitelty kaupungin valtuustossa ja itekki ollu mukana allekirjoittamassa semmosta lappua nuorisovaltuustossa toimiessa, niin hieman tiedän siitä. Mutta todennäköisesti mitään muutosta siihen ei loppujen lopuksi tule. Tällä hetkellä ei vaan kirjaimellisesti löydy mistään tiloja, tai tiloja löytyy, mutta kyseiset tilat ovat niin kalliita, ettei niihin ole vuokraa varaa kellään.” (V1).

Ryhmä osallistui Etelä-Savon Nuori Kulttuuri -tapahtumaan esityksellä, jonka sävellykset, sanoitukset ja teksti olivat täysin nuorten omaa tuotantoa. Nuoret loivat hahmoja näytelmään ja improvisoivat kohtauksia ja kohtaamisia, joita näytelmässä voisi tapahtua. Tämän jälkeen yksi haastatteluun osallistuneista nuorista käsikirjoitti puhtaaksi kaikkien yhdessä valmistellun tekstin.

Teatris 2016 Etelä-Savon tapahtuma oli ryhmän ensimmäinen varsinainen esitys muualla, kuin omassa esiintymistilassaan. Aluetapahtuman järjestelyistä nuoret olivat tyytyväisiä. He tiesivät, että tapahtumassa toimitaan lyhyellä aikataululla, eikä lavasteiden laittamiseen jäänyt paljoakaan aikaa. Nuoret kommentoivat lähtevänsä tapahtumaan tavoittelemaan jatkopaikkaa Vaasan valtakunnalliseen Teatris -tapahtumaan.

”Niin kaikissa ryhmissä ei edes tiedetä tosta Teatriksesta, että sinne vois hakea.” (V2).

Keskusteltassamme syitä vähäisestä osallistujamäärästä Etelä-Savon aluetapahtumassa, nousi esille epätietoisuus tapahtumasta. Nuoret olivat sitä mieltä, että ohjaajan aktiivisuudella on suuri vaikutus osallistumiseen.

”Miun mielestä sen Teatriksen pitäs saada nähdä kaikki nuorisoteatterit jostain listasta ja kaikille mailia. Ja siinä hakekaa, hakekaa ja tervetuloa, tervetuloa. Et musta tällaisessa asiassa sen pitäs tulla sieltä Teatriksen päästä, koska jos on passiivinen ohjaaja, ni ei se löydä sitä, ellei Teatris löydä niitä.” (V3).

Edellisessä sitaatissa yksi haastatteluun osallistuneista nuorista pohti kehitysideoita siitä, kuinka tapahtumaan saataisi lisää osallistujia. Tapahtuma olisi nuorten mielestä mukavampi, jos tapahtumaan osallistuisi enemmän ryhmiä. Nuoret olivat pettyneitä omaan aluetapahtuman esitykseensä, jonka vuoksi he eivät tunteneet olevansa oikeutettuja jatkoon menijöitä, sillä toinen tapahtumaan osallistuneella ryhmällä oli heidän mielestä onnistunut esitys.

”Siin oli ilkee juttu, et me saatiin tietää ennen sitä, että vain yks ryhmä pääsee ja kaks ryhmää haki” (V1).

”Ku se veto oli tosi huono. Oli sinänsä tosi helpottunut olo, et jotenki anto virheet anteeks, mut sit kuitenkin oli vähän sillee... Kyl se sinänsä tietysti, ollaan tehty se oma esitys ja siitä saa olla ylpeä, vaikka se nyt meni huonosti. Et kyl ne tykkäs siitä” (V4).

Vaasan valtakunnallista tapahtumaa alettiin odottaa innolla, sillä he olivat alue- ja valtakunnallisen tapahtuman välissä ehtineet käsitellä aluetapahtuman esityksen.

Myös toisen kulttuurillisen teatteritapahtuman tuoma varmuus omaan esitykseen lisäsi positiivista mieltä.

”Joo innoissaanhan me oltiin sinne menossa. Onhan se kiva lähtä toiselle puolelle Suomea ja vielä tällä porukalla ja tällaisella näytelmällä ja näin.” (V2).

Valtakunnallisessa tapahtumassa ryhmän esitys keräsi katsojia niin paljon, ettei kaikki edes mahtuneet katsomoon. Esitys meni hienosti ja yleisö eli mukana. Nuoret arvostivat raatilaisilta saamaan palautetta. Nuorten esitys palkittiin musiikista kunniakirjalla valtakunnallisen tapahtuman päätteeksi.

”Joo musiikista saatiin. Ja se palaute minkä saati heti esityksen jälkeen ja tietty se yleisö, et mimmonen se oli, ni sekin oli jo palaute itsessään.” (V2).

Nuorten mielestä Nuori Kulttuuri Teatris -tapahtumat edistävät ehdottomasti heidän omaa teatterin harrastamistaan. Siellä tapaa toisia teatteri-ihmisiä ja luodaan pysyvämpiä kaverisuhteita. Toisten esityksistä saadaan ideoita ja vinkkejä siitä, miten asioita voidaan toteuttaa eri tavoilla.

”Tapahtuma motivoi eteenpäin.” (V1).

Kulttuurisen harrastamisen merkittävydestä itselle nuoret kommentoivat seuraavaa:

”Semmonen, että pääsee olee varsinkin tässä omanlaisessa porukassa, et pääsee ilmaisemaan itseään ja saa rohkeutta ja on itsevarmempi ja helpottaa niin ku tulevaisuudessa silleen niin ku tiivistettynä. (V4).”

”Mä voisin sanoa tähän väliin, että voi olla vähä rennommin ja antaa mennä paljon vapaammin. Mä nyt oon kouluun keskittynyt aika paljon” (V2).

”Niin itseilmaisun merkitys on valtava ja tää on mullekin semmosta vertaistukea. Että täällä on omat juttunsa itketty ja naurettu ja se on tosisaan auttanut valtavasti” (V1).

Tulevaisuuden teatterin harrastamisesta nuoret olivat montaa mieltä. Osa toivoi harrastuksen säilyvän läpi elämän, mutta ei niinkään haaveile ammattinäyttelijän urasta.

Yksi nuori kommentoi päättävänsä teatterin harrastamisen heti nykyisen projektin jälkeen arjen muuttuvan tilanteen vuoksi.

6.3 Ohjaajien Webropol-kysely

Webropol-kyselyn linkki lähetettiin 14:lle nuorisoteatterin ohjaajalle. Vastauksia kertyi yhteensä yhdeksän. Pohjois-Karjalan aluetapahtumasta vastauksia tuli kolme, Pohjois-Savon aluetapahtumasta neljä ja Etelä-Savon tapahtumasta kaksi. Kyselyssä oli kaikille vastaajille kahdeksan kysymystä, joista kolme oli monivalintakysymystä ja viisi avointa kysymystä. Yhdeksäs kysymys oli tarkoitettu vain vastaajille, joiden ryhmä oli päässyt etenemään alueellisesta Nuori Kulttuuri -tapahtumasta valtakunnalliseen. Kaikki kysymykset liittyvät Nuori Kulttuuri -toimintaan ja heidän omakohtaisiin kokemuksiin aluetapahtumista.

Mistä sait tietää Nuori Kulttuuri Teatris 2016 -tapahtumasta?

Tähän kysymykseen vastaajien määrä on kahdeksan. Kolmen vastaajan kohdalla he olivat saaneet henkilökohtaisen soiton aluetapahtuman tuottajalta, jossa heitä kannustettiin osallistumaan aluetapahtumaan. Kaksi vastaajista kommentoivat tiedon saaneen kysymällä alueen kulttuuritoimesta ja kansalaisopistosta. Kolme vastaajista olivat ryhmän kanssa osanneet jo odottaa tietoa tulevista aluetapahtumista.

”Tiesin, että se on tulossa. Kysyin Nuori Kulttuuri -säätiöstä, kun aluetapahtumasta ei kuulunut mitään infoa. Sain sieltä järjestävän tahon yhteystiedot. Myöhemmin näin siitä puffeja myös Länsi-Savossa.”

”Kyllähän tämä tiedotus taitaa olla vähän huonossa jamassa, kun Etelä-Savon aluetapahtumaan löysi vain kaksi ryhmää. Molemmat paikalla olleet ryhmät olivat vanhoja konkareita ja tiesivät tietoa kytätä.”

”Teatteriopiskelija iältään, 15 v löysivät sen netistä. Olivat jo pitkät ajat odottaneet tietoja tulevaksi. Ryhmä osallistui edellisen kerran Teatriksen sekä alueelliseen että valtakunnalliseen tapahtumaan Helsingissä, ja siksi odottivat tietoja kiihkeästi.”

Millaisia odotuksia ja oletuksia ryhmällänne oli osallistuessanne Nuori Kulttuuri Teatris 2016 -aluetapahtumaan?

Kysymykseen vastasi yhteensä yhdeksän ohjaajaa. Vastauksissa ilmenee, että valtaosin ryhmät ovat kokeneet tärkeiksi verkostoitumisen, kokemuksen saamisen, ammattilaisraadin palautteen saamisen sekä oman esityksensä ja ryhmänsä tunnetuksi tekemisen alueella. Myös kaksi ohjaajaa koki mielekkääksi kokeilla, kuinka esitykset olivat siirrettävissä.

”Tulla nähdyksi ja tehdä tunnetuksi pienen maalaiskylän lasten ja nuorten teatterin tekemistä. Nähdä muiden tekemiä esityksiä ja ottaa oppia. Saada ammattilaisten palautetta vielä kesken olevasta esityksestä. Ensi-iltamme kuitenkin vasta heinäkuussa. Totta kai tavoitteena jatkopaikka.”

”Harmitti kun tiedettiin, että vain kaksi ryhmää osallistuu. Vasta päivää aiemmin kuultiin, että vain toinen ryhmä valitaan ja se toi vähän painetta.”

”Odotimme uutta kokemusta ja mahdollisuutta verkostoitua. Kiinnostasi onko näytelmä yleensäkin siirrettävissä.”

Millaisia tavoitteita ryhmänne asetti osallistuessanne Nuori Kulttuuri Teatris 2016 - aluetapahtumaan?

Kysymyksen vastausmäärä oli yhdeksän. Viisi ohjaajaa kertoi ryhmän asettaneen tavoitteeksi jatkopaikan valtakunnalliseen tapahtumaan. Yksi ohjaaja kertoi, ettei ryhmällä ollut minkäänlaisia tavoitteita tapahtumassa. Osassa vastauksista korostui hyvän mielen ja kokemuksen tavoittelu sekä mahdollisimman hyvän näytelmän esittäminen. Myös raatilaisten palautteen hyödyntäminen nostettiin esille yhden ohjaajan vastauksessa.

”Kiristimme työtahtia paljon. Hioimme pätkiä, jotka eivät olleet mielestämme hyviä. Tavoittelimme mahdollisimman näyttävää showta ja suunnasimme hymyssä suin tapahtumaan 😊.”

”Asetimme tavoitteeksi antaa yleisölle lahjan. Toki ajattelimme myös, että hyvällä esityksellä pääsisimme jatkoon.”

”Tavoite oli asetettu jo kolme vuotta sitten, edellisessä Teatris tapahtumassa: pyritään seuraavankin kerran ja tähdätään lopulliseen katselmukseen.”

Millainen merkitys teatterilla on ryhmäsi nuorille?

Kaikki yhdeksän kysymykseen vastanneista ohjaajasta ovat sitä mieltä, että teatterin harrastamisella on ollut suuri merkitys nuorille. Teatterin harrastamista pidetään tärkeänä sekä sen koetaan kasvattavan nuorten itsetuntoa. Osa ohjaajista kokee, että nuorille teatterin harrastaminen on ollut tärkeässä roolissa, ettei nuori ole kokenut olevansa syrjäytynyt. Teatterin harrastaminen on ollut pelastus ulkopuolisuutta tuntevalle nuorelle. Teatteri on monelle nuorelle kohtaamispaikka ja mahdollisuus saada uusia ystäviä.

”Useimmille teatteri antaa lisää itsevarmuutta ja esiintymiskokemusta, uusia ystäviä sekä tunteen kuulua joukkoon. Jotkut nuoret eivät halua harrastaa ehkä liikuntapainotteisia lajeja, mutta kokevat teatterin tekemisen omakseen. Erilaiset persoonat ja lahjakkuudet saavat tulla esiin ja niitä hyödynnetään roolivalinnoissakin. Teatterissa ei tarvitse kilpailla mistään, lisäksi nuoret kohtaavat teatterissa eri-ikäisiä ihmisiä, sekä aikuisia että lapsia. Joillekin se saattaa olla myös tuleva ammatti, tai vaikka joku osa-alue teatterin maailmasta.”

Tukevatko mielestäsi tämän tyyppiset teatteritapahtumat nuorten ohjaamista ja harrastamista?

Kaikki yhdeksän vastanneista ovat sitä mieltä, että Nuori Kulttuuri Teatris - aluetapahtuman kaltaiset tapahtumat tukevat nuorten ohjaamista ja harrastamista. Ohjaajien vastauksista ilmenee, että muiden esitysten näkeminen tuo uusia näkökulmia nuorten esityksiin. Ammattilaisten palautteet innostavat ja motivoivat toimimaan ja kannustavat myös teatteriharrastuksen jatkamista. Teatterimatkat luovat ryhmähenkeä.

”Välitön, kannustava palaute on ulkopuolisilta kuitenkin erilaista kun teatterin sisältä. Muista ryhmistä löytää sen, että on monia tapoja tehdä teatteria.”

”Kyllä palaute ja muiden seuraaminen ja oman tason havainnointi on innoittavaa. Ja tapahtuman innostava ja rakentava henki.

Miten kehittäisit Nuori Kulttuuri Teatris -aluetapahtumia?

Kysymykseen vastasi yhdeksän ohjaajaa. Kysymys jakoi ohjaajien mielipiteitä. Vastauksissa yksi ei kehittäisi tapahtumassa mitään. Muutamassa vastauksessa ilmeni ohjaajien tyytymättömyys aikataulutukseen, sillä tiukka aikataulu oli väsyttävä kokemus. Tätä ehdotettiin kehitettäväksi kaksipäiväisellä tapahtumalla. Kahdessa vastauksessa myös pohdittiin vähäisen osallistujamäärän johtuvan mahdollisesti tiedotuksesta ja siitä, ettei ryhmien esiintymismatkoja tueta rahallisesti tarpeeksi. Tapahtumaa ehdotettiin kehitettävän muun muassa työpajatoiminnalla sekä tuomalla lisää kategorioita esimerkiksi musiikki-tanssiteatterille ja puhenäytelmille.

”Pohjois-Karjalassa järjestelyt olivat hyvät. Vähän hirvitti aikataulujen laajuuksia, kun ilmoittautuminen loppui viikkoa ennen tapahtumaa. Että miten järjestäjät saivat aikataulunsa kasaan. Ruokailu olisi voinut olla paremmin järjestetty. Tapahtumassa oli hyvä henki ja meininki.”

”Tiedotus! Voi olla, että siitä ei pelkästään ole kyse. Olen osallistunut aluetapahtumiin neljällä eri vuosikymmenellä ja kyllähän tiputus on melkoinen. 80-luvun lopussa ja 90-luvun alussa oli mukana viisitoistakin ryhmää. Nyt kaksi. Kolme vuotta sitten Pieksämäellä koko Itä-Suomesta kolme. Kun kunnilla ei ole varaa näitä tapahtumia järjestää, eikä myöskään ryhmien matkoja. Se voi olla suurin syy osallistujakatoon.”

Valtakunnallinen Teatris 2016

Yhdeksästä vastaajasta viisi kertoi lähtevänsä valtakunnalliseen Nuori Kulttuuri Teatris tapahtumaan. Ohjaajat kertoivat ryhmiensä kanssa valmistuvan tulevaan tapahtumaan pääsääntöisesti jännittäen ja innolla. Osa ryhmistä keräsi vielä rahaa matkustukseen. Yhden ohjaajan mielestä kaupungin tulisi tukea rahallisesti nuorten kulttuurisia tapahtumia ja harrastamista, jotta valtakunnalliseen tapahtumaan matkustaminen ei olisi resursseista kiinni. Valtakunnallista Nuori Kulttuuri -tapahtumaa pidetään nuorten teatteriryhmille hartaasti tavoiteltuna päämääränä. Pääsy tapahtumaan luo nuorille varmuutta omaan osaamiseen ja koko ryhmän taidokkuuteen.

”Raha on valtakunnalliseen tapahtumaan osallistumisen problemaattinen kysymys. Kukaan ei tahdo maksaa mielellään mitään siitä että ryhmä nuoria voi osallistua ansaitsemaansa huipputapahtumaan ja kehittyä ihmisinä. Tilanne varmaan vaihtelee, mutta osa ratkaisua voisi olla se, että paikallisten kulttuuri- tai nuorisotoimien budjetissa olisi varattuna momentti tällaisiin kulttuurin edustustilaisuuksiin. Raha siis hieman sumentaa iloa, siis rahan puute (...)”

7 POHDINTA

Pohdintaluvussa esittelen Pohjois-Savon ja Etelä-Savon ryhmähaastattelujen sekä ohjaajien kyselyn tuloksia yhteenvetona. Kerron myös nuorilta sekä ohjaajilta nousseet aluetapahtumaan kohdistuneet kehittämisajatukset, joiden pohjalta olen kirjoittanut omia kehittämisideoita. Viimeisessä alaluvussa pohdin koko opinnäytetyön prosessia, luotettavuutta sekä omia oppimiskokemuksia.

7.1 Tulosten yhteenveto

Teatterin harrastaminen koettiin erityisen merkittäväksi nuorten elämässä. Ohjaajien kyselyn tuloksissa nousi teatterin olevan tärkeä ja sen koetaan kasvattavan nuorten itsetuntoa. Myös teatteri koetaan olevan monelle nuorelle kohtaamispaikka ja mahdollisuus saada uusia ystäviä. Nuorten kummassakin ryhmähaastattelussa nousi yhteiseksi tekijäksi huumori ja lupa esittää jotain muuta mitä itse ei ole. Keskusteluissa kommentoitiin, että omassa ryhmässään ei tarvitse miettiä uskaltaako sanoa mielipiteitään eikä ketään nolota ilmaista itseään. Tasavertaisessa ryhmässä toimiminen koetaan tärkeäksi ja vertaistuelliseksi. Tulevaisuuden taitojen kannalta nuoret kokevat teatterin olevan mahdollisuus ilmaista itseään saamalla rohkeutta ja olemalla itsevarmempi.

Ryhmähaastatteluissa selvisi, että Pohjois-Savon ryhmällä on hyvä tilanne harrastustilojen kannalta. Kaupunki tukee heitä, jotta ryhmä voi harjoitella Kulttuuritalossa tai tarvittaessa paikallisen koulun tiloissa. Etelä-Savon ryhmän nuoret eivät olleet yhtä

tyytyväisiä omiin harrastustiloihinsa. He kokivat, ettei kaupunki tue teatterin harrastamista tarpeeksi. Tästä voi päätellä, että kaupunkien tuet kulttuuriseen nuorisotyöhön ovat hyvinkin erilaisia.

Nuori Kulttuuri -toiminnan vaikutus nuorten kulttuurin harrastamiseen on huomattava. Ohjaajien kyselyn tuloksista ilmenee, että Nuori Kulttuuri -aluetapahtumat tukevat nuorten kulttuurin harrastamista sekä toiminnan ohjaamista. Muiden esitysten näkeminen koetaan tuovan uusia näkökulmia nuorten esityksiin. Ammattilaisten palautteet innostavat, motivoivat toimimaan sekä kannustavat teatteriharrastuksen jatkamista. Nuorten ryhmähaastatteluissa selvisi, että Nuori Kulttuuri -tapahtumat mahdollistavat toisten teatteria harrastavien nuorten tapaamisen sekä pysyvämpien kaverisuhteiden luomisen. Aluetapahtumat tuovat myös teatteriryhmälle näkyvyyttä sekä kannustaa siihen, että jaksaa viedä omaa teatterin harrastamista eteenpäin.

Etelä-Savon ryhmän sekä monen ohjaajan vastauksista ilmeni, että he osallistuivat Nuori Kulttuuri -aluetapahtumiin tavoitteleman jatkopaikkaa valtakunnalliseen tapahtumaan. Tapahtumasta jatkoon pääseminen valtakunnalliseen Nuori Kulttuuri -tapahtumaan koettiin olevan motivoiva tekijä toiminnassa sekä positiivisen mielen tuoja. Valtakunnallista Nuori Kulttuuri -tapahtumaa pidetään nuorten teatteriryhmille hartaasti tavoiteltuna päämääränä. Pääsy tapahtumaan luo nuorille varmuutta omaan osaamiseen ja koko ryhmän taidokkuuteen. Mielestäni aluetapahtuman tulisi olla alueella niin vaikuttava kulttuurisen nuorisotyön tapahtuma, että valtakunnallinen tapahtuma koettaisiin vain mahdollisuutena joillekin ryhmille, ei päätavoitteena osallistumiselle. Alueellisen Nuori Kulttuuri -tapahtuman kehittämisestä kerron lisää seuraavassa alaluvussa

7.2 Kehittämissuhteet

Haastatteluista sekä eritoten ohjaajille suunnatusta kyselystä nousi mielestäni hyviä ajatuksia alueellisen Nuori Kulttuuri -toiminnan kehittämiseksi. Yleisesti haastatteluista sekä kyselyn tuloksista ilmeni tyytyväisyys aluetapahtuman järjestelyihin, mutta kehitettäviä ajatuksia nousi erityisesti Etelä-Savon osallistujamäärän lisäämiseksi. Nuoret kokivat, että tapahtuma olisi mielekkäämpi, jos aluetapahtumaan osallistuisi

enemmän ryhmiä. Kahden ryhmän aluetapahtuma tuntui nuorten kokemusten perusteella siltä, että tapahtumassa oli vain voittaja ja häviöjä. Tällaista tilannetta Nuori Kulttuuri -toiminnassa ei haluta tavoitella. Jatkossa aluehallintoviraston ja tuottajien tulisi keskustella kannattaako kahden ryhmän tapahtumia ylipäättään järjestää. Mahdollisesti kaksi aluetapahtumaa voitaisiin yhdistää, jos osallistujamäärä näyttää vähäiseltä. Tämä antaisi nuorille paremmat mahdollisuudet verkostoitua muiden nuorten kanssa ja kilpailutilannetta ei syntyisi.

Etelä-Savon ryhmähaastattelussa käydyssä keskustelussa nuoret pohtivat vähäisen osallistujamäärän johtuvan teatteriryhmien epätietoisuudesta Nuori Kulttuurin olemassaolosta sekä huonosta tiedotuksesta. Nuorten mielestä ohjaajan aktiivisuudella on suuri vaikutus osallistumiseen. Etelä-Savon teatteriryhmien ohjaajilla oli jo entuudestaan kokemusta Nuori Kulttuuri -toiminnasta, jonka vuoksi kumpikin aluetapahtumaan osallistuneet ryhmät osasivat odottaa tiedotusta. Nuorten ehdotus osallistujamäärän lisäämiseksi on, että tiedotuksen tulisi selkeästi tulla Nuori Kulttuuri -toiminnalta. He miettivät, että tapahtuman tuottajalla tulisi olla lista alueensa nuorisoteattereista, jonka avulla tuottaja tavoittaisi kaikki ryhmät. Näin tiedotus tulisi suoraan ryhmille, eikä tietoa tapahtumasta tarvitsisi etsiä.

”(...) Et musta tällaisessa asiassa sen pitäs tulla sieltä Teatriksen päästä, koska jos on passiivinen ohjaaja, ni se ei löydä sitä, ellei Teatris löydä niitä.” (Pohjois-Savo V3).

Etelä-Savon ryhmien ohjaajat nostivat esiin myös, ettei ryhmien esiintymismatkoja tueta rahallisesti tarpeeksi. Ryhmien kotikaupunkien tulisi tukea nuorten kulttuurisia tapahtumia sekä harrastamista, jotta alue- ja valtakunnalliseen tapahtumaan matkustaminen ei olisi resursseista kiinni.

Muita kehitettäviä asioita nousi ohjaajilta liittyen tapahtumien aikataulutukseen. Kun Etelä-Savossa kärsittiin osallistuvien ryhmien vähyydestä, niin taas Pohjois-Savossa ja Pohjois-Karjalassa ryhmiä oli yhdelle päivälle liikaakin. Ryhmät olivat kokeneet yhden päivän tiukan aikataulutuksen olevan ryhmille väsyttävä kokemus, jonka vuoksi tätä ehdotettiin korjattavan kaksi päiväsellä tapahtumalla. Näin ollen ryhmät pääsivät rauhassa valmistelemaan omaa esitystään ja myös ilman kiirettä katselemaan

Kuva 1. Esimerkki aluetapahtuman aikataulutuksesta.

muiden nuorten esityksiä. Kaksi päiväinen tapahtuma mahdollistaisi hyvin myös toimittajien kulttuuristen työpajojen toteuttamisen.

Tutkimustulosten sekä oman kokemuksen perusteella Nuori Kulttuuri - aluetapahtumien aikajänne tulisi aikaistaa. Vuoden 2016 aluetapahtumien tuottajien etsintä jäi Itä-Suomen aluehallintovirastolta kevääseen, jonka vuoksi tiedotus ja ryhmien tavoittaminen oli myöhäistä. Teatteriryhmillä oli tiedossa jo kevään tapahtumat, eikä Nuori Kulttuuri sopinut enää monenkaan ryhmän ohjelmistoon. Aluehallintoviranomaisen tulisi jo syksyllä varhaisessa vaiheessa etsiä aidosti kulttuurisesta nuorisotyöstä kiinnostuneita tuottajia, jotka sitoutuisivat Nuori Kulttuuri -toiminnan tavoitteisiin ja arvoihin sekä toisivat Nuori Kulttuurin tunnettavuutta esiin. Nuori Kulttuuri - aluetapahtumat ovat ympäri Suomea maalishuhtikuun aikana, jonka vuoksi tuottajien etsintä tulisi aloittaa jo varhain edeltävänä syksynä. Näin ollen Nuori Kulttuuri - säätiö kerkeisi kouluttaa alueen tuottajat jo ennen vuoden vaihetta ja tapahtuman suunnittelu voisi alkaa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Tällöin tuottajilla olisi aikaa ja mahdollisuus hakea rahoitusta aluehallintoviraston myöntämän avustuksen lisäksi tapahtuman tuottamiseen.

Pohjois-Savon ryhmähaastattelussa nuoret olivat pohtineet aluetapahtuman esiintymislavan kokoa ja tekniikan toimivuutta. Paikan päällä heidän esityksen tekniikka ei ollut toiminut lähes ollenkaan. Ajattelisin tärkeänä asiana, että kaikilla aluetapahtumiin osallistuvilla ryhmillä olisi samanarvoiset esiintymismahdollisuudet riippumatta siitä, missä aluetapahtumassa esiintyy. Aluetapahtumien tuottajat voisivat yhdessä keskustella tapahtumien järjestämisestä niin, että kaikki tapahtumat olisivat järjestelyiltään ja tiloiltaan mahdollisimman yhdenvertaisia esiintyjille. Konkreettisesti aluetapahtumien tuottajien tulisi huomioida, että joka tapahtumassa toimisi muun muassa esiintymistekniikka ja valot.

Aluetapahtumien merkitystä tulisi korostaa ja tuoda sitä enemmän esiin ennen kaikkea tärkeänä kulttuurisena nuorisotapahtumana. Aluetapahtuma tulisi olla omalla alueella nuorten ja kulttuurin harrastajien kohtaamispaikka, jossa taidetta harrastavan nuoren näkyminen ja nähyksi tuleminen mahdollistuisi. Taiteen tekemisen lisäksi Itä-Suomen Nuori Kulttuuri -aluetapahtumissa tulisi antaa taidetta tekevän nuoren lisäksi myös nuorille mahdollisuuden olla mukana tapahtumantuotannossa ja tiedotuksessa. Näin tapahtuma tavoittaisi myös ne nuoret, jotka eivät suoranaisesti taiteen tekemisestä ole kiinnostuneita.

7.3 Pohdintaa

Opinnäytetyöni tavoitteena on kartoittaa Itä-Suomen alueen Nuori Kulttuuri -toiminnan merkityksellisyyttä nuorille ja toiminnan ohjaajille, sekä pohtia kuinka toimintaa voisi alueellisesti kehittää, jotta se tukisi ja vahvistaisi nuorten kulttuurista harrastamista. Lopputuloksena on tämä opinnäytetyö Itä-Suomen Nuori Kulttuuri -aluetapahtumiin osallistuneiden nuorten sekä ohjaajien ajatuksista ja kokemuksista, jota tilaaja voi hyödyntää alueellisen Nuori Kulttuuri -toiminnan kehittämiseksi. Opinnäytetyöni liittyy merkittävästi yhteisöpedagogin ammattialaan. Nuori Kulttuuri -aluetapahtumia on järjestämässä kunnan nuorisopalvelut, eri nuorisoyhdistykset tai muut nuorisosalalla työskentelevät toimijat. Uskon opinnäytetyöni olevan hyödyllinen Itä-Suomen aluehallintovirastolle sekä verkostoyhteistyökumppaneille.

Opinnäytetyön tekemiseen minulla oli varattu runsaasti aikaa keväästä syksyyn vuonna 2016. Pystyin syventymään kirjallisuuteen ja Nuori Kulttuuri -toiminnan taustoihin ilman kiirettä, minkä koin omalla kohdallani hyväksi asiaksi. Riittävä aika mahdollisti minulle myös osallistumisen kaikkiin tämän vuoden Itä-Suomen Nuori Kulttuuri -aluetapahtumiin, sekä Vaasan valtakunnalliseen tapahtumaan. Tästä voin myös kiittää harjoittelupaikkaani Itä-Suomen aluehallintovirastoa, mikä mahdollisti minulle nämä osallistumiset tapahtumiin. Pystyin kerryttämään tietoa kokonaisvaltaisesti Nuori Kulttuuri -toiminnasta, minkä koen tärkeäksi osaksi omassa opinnäytetyöprosessissani. Toukokuussa aloitin aineiston keräämisen ohjaajien kyselyllä sekä Pohjois-Savon ryhmähaastattelulla. Kesäkuussa tapasin vielä Etelä-Savon nuorisoteatteriryhmän ryhmähaastattelun merkeissä. Tämän jälkeen minulla oli loppukesä sekä syksy aikaa tehdä analyysit haastatteluista ja kyselystä, sekä aloittaa kirjoitusprosessi. Mielestäni pysyin hyvin aikataulussa, vaikka kirjoitusprosessin eteneminen tuntui välillä työläältä.

Ohjaajien kyselyyn vastasi 65 % kaikista aluetapahtumiin osallistuneista ohjaajista, jonka vuoksi pidän kyselyn tuloksia luetettavina. Haastatteluissa Pohjois-Savon ryhmä ei tuonut opinnäytetyölleni yhtä hyödyllistä tietoa, kuin Etelä-Savon ryhmähaastattelu. Uskoisin tämän johtuvan siitä, että tutkimuskysymykseni tarkentui vasta Pohjois-Savon ryhmähaastattelun jälkeen. Olen kuitenkin tyytyväinen, että sain heiltä tärkeää aineistoa liittyen teatterin harrastamisen merkittävyyteen. Etelä-Savon ryhmähaastatteluihin osallistuneet nuoret olivat myös jonkin verran vanhempia, kun pohjoissavolaiset, jonka vuoksi uskoisin iällä olevan merkitystä siihen, että Etelä-Savon ryhmä pystyi tuottamaan relevantimpaa aineistoa.

Ryhmähaastatteluissa mukana olleet nuoret olivat yhtä lukuun ottamatta alle 18-vuotiaita. Tämä nostaa esiin tutkimuseettisen kysymyksen siitä, tulisiko heidän huoltajilta kysyä tutkimuslupa ryhmähaastatteluja varten. Omassa tutkimuksessani en kysynyt erikseen huoltajilta lupaa, mikä pistikin minut pohtimaan tätä jälkikäteen. Pidin huolta, että kaikki haastatteluun osallistuneet olivat vapaaehtoisesti tulleet ryhmähaastatteluun. Myös huolehdin, että kaikki olivat tietoisia mitä varten ryhmähaastattelu tehdään. Haastateltavat tiesivät myös, että heidän nimiään ei tule julki tutkimuksen raportoinnissa. Tutkittava aihe ei ole erityisen sensitiivinen eikä henkilökohmainen, jonka vuoksi koin, että tutkimusluvan pyytäminen huoltajilta ei ollut välttämä-

töntä. Toisaalta voisin ajatella oppimiskokemuksena, että tutkimusluvan pyytäminen alle 18-vuotiaiden huoltajilta joka tapauksessa olisi tärkeää, jotta jälkikäteen ei tarvitsisi pohtia saako tutkimustuloksia hyödyntää.

Valmistuville yhteisöpedagogeille kehittämissuoritukset ja opinnäytetyöt mahdollistavat oman ala- ja organisaatiolähtöisen osaamisen vahvistumisen, myös omaan koulutukseen perustuvan osaamisen käytännön toimintaympäristössä. Tavoiteltavaa on, että valmistuvat opiskelijat ovat omaksuneet tutkivan, kehittävän sekä kokeilevan ja arvioivan työtöiden. (Nyman 2012, 245.) Opinnäytetyöprosessin aikana koen omaksuneeni kehittävän työtöiden sekä oppinut soveltamaan kehittämistyön menetelmiä yhteisöpedagogin työkentällä. Koko prosessi on kehittänyt minua niin asiantuntijatekstin tuottajana kuin asiantuntijatekstin soveltajana. Koen, että tämän työn jälkeen minulla on hyvät mahdollisuudet työskennellä nuorisotyöhön liittyvissä projekteissa sekä kehittämistehtävissä.

Osallistumiseni Itä-Suomen aluetapahtumiin sekä valtakunnalliseen tapahtumaan antoi minulle mahdollisuuden tutustua aineistooni osallistuneisiin ryhmiin ja seurata heidän etenemistään tapahtumasta toiseen. Loin erityisesti Pohjois-Savosta tulleen ryhmään yhteyden, jonka vuoksi tunnen työni heidän kanssaan tärkeäksi. Pohiessani omaa ammatillista kehitystäni ja koko opinnäytetyöprosessia voin tuntea onnistuneeni. Minulla oli hyvin niukasti ennalta tietopohjaa kulttuurisesta nuorisotyöstä Itä-Suomen aluehallintoviraston tarjotessa opinnäytetyötä alueellisesta Nuori Kulttuuri -toiminnasta. Tämä sai minut tutustumaan ja syventymään minulle uuteen nuorisotyön muotoon. Pidin tätä haasteena, mutta en kokenut mitenkään sitä negatiivisena asiana. Tartuin tähän tarjottuun haasteeseen ja hyppäsin kulttuurisen nuorisotyön maailmaan.

LÄHTEET

- Aluehallintovirasto 2016. Nuoriso, Nuori Kulttuuri. Viitattu 13.8.2016.
<https://www.avi.fi/web/avi/nuori-kulttuuri#.V62S2TGcy8l>
- Aluehallintovirasto 2015. Toiminta ja tehtävät. Viitattu 15.8.2015.
<https://www.avi.fi/web/avi/avien-toiminta-ja-tehtavat#.VuA9a49OJjo>
- Anttila, Annikki, Haapanen, Sinikka, Myyrä, Reetta, Mönttinen, Pekka & Parviainen, Sari. Nuorten osallisuus ja vaikuttaminen kulttuurisessa nuorisotyössä. Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskus. Viitattu 20.10.2016.
http://www.hel.fi/static/liitteet/nk/Nuorten_osallisuus.pdf
- Eskola, Jari & Suoranta, Juha 2014. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. 1. painos. Tampere: Vastapaino.
- Gretschel, Anu, Junttila-Vitikka, Pirjo & Puuronen, Anne 2016. Suuntaviivoja nuorisotoimialan määrittelyyn ja arviointiin. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto/nuorisotutkimusseura.
- Heikkilä, Tarja 2014. Tilastotieteellinen tutkimus. Helsinki: Edita Publishing Oy. Viitattu 18.10.2016.
<http://www.tilastollinentutkimus.fi/1.TUTKIMUSTUKI/KvantitatiivinenTutkimus.pdf>
- Heikkinen, Minna, Aho, Leena, Haapanen, Sinikka, Laitinen, Eino, Majanen, Seija, Pilke, Jorma & Sarha, Maisa 2008. Nuorisotyön mieli ja merkitys. Nuorisotyön perinteen tallentaminen. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.
- Hirsjärvi, Sirkka & Hurme, Helena 2001. Tutkimushaastattelu. Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Helsinki: Yliopistopaino.
- Hirsjärvi, Sirkka, Remes, Pirkko & Sajavaara, Paula 2009. Tutki ja kirjoita. 15. painos. Helsinki: Tammi.
- Kareinen, Hannu 2009. Nuori Kulttuuri -strategia 2011–2020. Viitattu 15.6.2016.
http://nuorikulttuuri.fi/wp-content/uploads/2010/02/NK_STRATEGIA.pdf
- Kohonen, Kirsi 2016. Kommentti keskustelun yhteydessä.
- Lasten ja Nuorten säätiö 2016. Myrsky-hanke. Info. Viitattu 23.11.2016.
<http://www.nuori.fi/toiminta/myrsky/info/>
- Kurki, Leena 2008. Innostava matkailu. Tampere: Tampereen yliopistopaino Oy.
- Mäenpää, Panu 2009. Esipuhe – korjaavaa nuorisotyötä ennaltaehkäisemässä. Julkaisussa Nuori Kulttuuri -Säätiö artikkelikokoelma, Kulttuurinen nuorisotyö.
- Nuori Kulttuuri 2016a. Tausta. Toiminta-ajatus. Viitattu 18.10.2016.
<http://nuorikulttuuri.fi/tausta/>
- Nuori Kulttuuri 2016b. Toiminta. Alueellinen Nuori Kulttuuri. Viitattu 18.10.2016.
<http://nuorikulttuuri.fi/toiminta/>
- Nuori Kulttuuri 2016c. Toiminta. Teatris 2016. Viitattu 18.10.2016.
<http://nuorikulttuuri.fi/teatris/>
- Nuorisolaki 72/2006 2006. Helsinki: Opetusministeriö.

- Nyman, Tarja 2012. Ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneet yhteisöpedagogit työelämän ja alan kehittämisosajina. Teoksessa Katja Komonen, Leena Suurpää & Markus Söderlund (toim.) Kehittyvä nuorisotyö. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto/ Nuorisotutkimusseura, 245–260.
- Pihlajavirta, Reetta 2011. Pyörivään pyörään ei musta korppi pesäänsä tee!. Nuorison taitetapahtuma ja Nuori Kulttuuri 1970–2010. Turku: Nuorisotyön tallentamiskeskus.
- Rehäll, Sari 2016. Suullinen tiedonanto. 20.6.2016. Helsinki: Nuori Kulttuuri -säätiö.
- Ruonvaara, Hannu 2011. Johdatus tieteelliseen tutkimukseen. Menetelmäsuunnaukset ja aineistot. PowerPoint -luentomateriaali.
- Ruotsalainen, Leena 2014. Kulttuurinen nuorisotyö on kamppailulaji. Teoksessa Tommi Hoikkala & Anna Sell (toim.) Nuorisotyötä on tehtävä. 3. painos. Helsinki: Hakapaino Oy, 168–184.
- Ruusuvuori, Johanna, Nikander, Pirjo & Hyvärinen, Matti 2010. Haastattelun analyysin vaiheet. Teoksessa Johanna Ruusuvuori, Pirjo Nikander & Matti Hyvärinen (toim.) Haastattelun analyysi. Tampere: Vastapaino, 9–36.
- Sirviö, Minna 2014. Kenen taide, kuka mahdollistaa? Artikkelijulkaisusta Nuori Kulttuuri -säätiö artikkelikokoelma, Kulttuurinen nuorisotyö.
- Särkelä-Kukko, Mona & Rouvinen-Wilenius, Päivi 2014. Mitä on osallisuus? Teoksessa Arja Jämsén & Anne Pyykkönen (toim.) Osallisuuden jäljillä. Saarijärvi: Saarijärven offset, 9-10.
- Tuliainen, Johanna 2006. Käytännön työntekijöiden käsityksiä kulttuurisesta nuorisotyöstä. Kuopion yliopisto. Sosiaalityön ja sosiaalipedagogiikan laitos. Pro gradu. Viitattu 2.11.2016.
<https://kulttuurinennuorisotyö.files.wordpress.com/2013/08/kaytannon-tyontekijoiden-kasityksia-kulttuurisesta-nuorisotyosta.pdf>
- Tuomi, Jouni & Sarajärvi, Anneli 2013. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. 10. painos. Helsinki: Tammi.
- Valtonen, Anu 2005. Ryhmäkeskustelut – millainen metodi? Teoksessa Johanna Ruusuvuori & Liisa Tiittula (toim.) Haastattelu. Tutkimus, tilanteet ja vuorovaikutus. 2. painos. Tampere: Vastapaino, 223–241.
- Waldén, Jaana 2009. Kulttuurinen nuorisotyö ja Nuori Kulttuuri -toiminta. Teoksessa Kimmo Aaltonen (toim.) Nuorisolakiopas. Helsinki: Tietosanoma Oy, 119–121.
- Webropol Oy 2016. Tuotteemme. Viitattu 18.10.2016. <http://webropol.fi/kysely-ja-raportointityokalu/keraa-vastauksia>
- Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto 2010. KvantimOTV. Kyselylomakkeen laatiminen. Viitattu 19.10.2016.
<http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kyselylomake/laatiminen.html>

LIITTEET

LIITE 1. POHJOIS-SAVON HAASTATTELUKYSYMYKSET

Ryhmähaastattelu 18.5.2016 klo 15–16
Pohjois-Savo

Menetelmä: Teemahaastattelu

Haastattelun toteutus: Ryhmähaastattelu

1. Virittäytyminen

- Esittäytyminen, ohjeistus
- Lämmittelykysymyksiä

2. Taustakysymykset

- Ikä
- Harrastuksen kesto

3. Mistä syistä lähditte toteuttamaan näytelmäprojektia itsenäisesti?

- Miten projekti on aloitettu
- Eteneminen
- Harjoittelu
- Miten esitys on muuttunut palautteen ansiosta?

4. Ryhmäprosessi

- Taustoja ryhmästä
- Monta henkilöä
- Kauan ryhmä on ollut koossa
- Mikä on ryhmässä tekemisessä parasta?
- Yhteiset säännöt
- Oma rooli ryhmässä

5. Mitä olet oppinut teatterin harrastamisesta

- Millaista tukea toivotte
- Millaista palautetta olette saaneet

6. Nuori Kulttuuri

- Aluetapahtuma lisämessä
- Osallistuminen, mistä idea
- Odotukset, tavoitteet
- Tapahtuman järjestelyt

7. Valtakunnallinen

- Harjoitukset
- Tunnelmat, järjestelyt, majoitus, matkat
- Aikuinen matkassa?

8. Vapaa sana

- Mikä on parasta teatterin harrastamisessa?

LIITE 2. ETELÄ-SAVON HAASTATTELUKYSYMYKSET

Ryhmähaastattelu 12.7.2016 klo 15–16

Etelä-Savo

Menetelmä: Teemahaastattelu

Haastattelun toteutus: Ryhmähaastattelu

1. Virittäytyminen

- Esittäytyminen, ohjeistus
- Lämmittelykysymyksiä

2. Taustakysymykset

- Ikä
- Harrastuksen kesto

3. Ryhmäprosessi

- Taustoja
- Monta henkilöä
- Kauan ryhmä on ollut koossa
- Miten olet hakeutunut harrastuksen pariin
- Mikä on yhdessä tekemisessä parasta
- Yhteiset säännöt
- Haasteet ryhmätyössä
- Omat roolit
- Ohjaajan vaikutus ryhmään

4. Mitä olet oppinut teatterin harrastamisesta

- Millaista tukea toivoisitte
- Millaista palautetta olette saaneet

5. Projekti

- Miten on aloitettu
- Polku
- Paljoin harjoittelua
- Osallisuus, ketkä tekee – mitä tekee

6. Nuori Kulttuuri

- Aluetapahtuma Savonlinnassa
- Osallistuminen, mistä idea
- Odotukset, tavoitteet
- Tapahtuman järjestelyt
- Jatkoon pääsy
- 2 ryhmää, millainen tilanne
- Miksi oli vähän osallistujia
- Tapahtuman hyöty
- Kehitysideat

7. Valtakunnallinen

- Harjoitukset
- Tunnelmat, järjestelyt, matka ja majoitus
- Kokemus, palkitseminen
- Edistikö tapahtuma harrastamista

8. Teatterin merkitys itselle

- Parasta teatterin harrastamisessa
- Tulevaisuus

LIITE 3. OHJAAJIEN WEBROPOL-KYSELYN KYSYMYKSET

1. Mihin seuraavista aluetapahtumista ryhmänne osallistui?
 - a. Outokumpu
 - b. Iisalmi
 - c. Savonlinna
2. Mistä sait tietää Nuori Kulttuuri Teatris -aluetapahtumasta?
3. Millaisia odotuksia ja oletuksia ryhmällänne oli osallistuessanne Nuori Kulttuuri Teatris 2016 -aluetapahtumaan?
4. Millaisia tavoitteita ryhmänne asetti osallistuessanne Nuori Kulttuuri Teatris 2016
5. Millainen merkitys teatterilla on ryhmäsi nuorille?
6. Tukeeko mielestäsi tämän tyyppiset teatteritapahtumat nuorten ohjaimista ja harrastamista?
 - a. Kyllä, miten?
 - b. Ei, miksi?
 - c. En osaa sanoa
7. Miten kehittäisit Nuori Kulttuuri Teatris -aluetapahtumia?
8. Valittiinko ryhmänne valtakunnalliseen Nuori Kulttuuri Teatris 2016 -tapahtumaan Vaasaan?
 - a. Kyllä
 - b. Ei
9. Kuinka ryhmänne valmistautuu tulevaan tapahtumaan?